

TopCamper magazine

DE MOOISTE DORPEN VAN DE
MIDDEN-ITALIAANSE REGIO

UMBRIË

EEN ONTDEKKINGSTOCHT IN WALLIS >>> VERLIEFD OP DENEMARKEN
>>> TUSSEN IJSSEL EN ZWARTE WATER >>> CAMPERNIEUWS >>>
PILOTE ATLAS >>> ZWERVEN DOOR FRANKRIJK

Avenco
verzekeringen

Etrusco — Nieuw in Nederland.

Modern design ontmoet functionaliteit en een uitstekende prijs-prestatieverhouding. De mooiste manier om de wereld te ontdekken.

Nieuwsgierig naar Etrusco? Bezoek dan één van onze Dealers.

- Duijndam Delft Caravans & Campers, Delft
- Oortgiese Campers, Baak
- CCR Lemmer, Lemmer

www.etrusco.com/nl

ETRUSCO

TopCamper magazine is een tijdschrift voor liefhebbers van kamperen.

www.topcamper.nl

Uitgegeven door Aveco Verzekeringen i.s.m. Graphic Services

Aveco
verzekeringen

Uitgever

Aveco Verzekeringen

Hoofredactie

Arian Bossers, a.bossers@topcamper.nl
Kees Witvliet, k.witvliet@topcamper.nl

Redactieadres

Van Galenweg 23
4819 AL BREDA
redactie@topcamper.nl

Aan dit nummer werkten o.a. mee:

Hans van Bergen, CamperCake, Marga Feenstra, Bartho Hendriksen,
Daan Kloeg, Geert van Leeuwen, Melchert Leguijt, Harry Schuring

Vormgeving

Walter Bouwman
Giesbers Retail, Velp

Druk

Graphic Services

Bereik

51.000

Abonnementen

Een introductie-abonnement kost € 9,95 (jaarabonnement, 2 edities).
Automatische verlenging met dagelijkse opzegmogelijkheid.
Losse verkoop € 7,95 exclusief portokosten.
Voor abonnees in het buitenland gelden andere voorwaarden.

Klanten van Aveco Verzekeringen ontvangen dit magazine gratis.

Abonnementenadministratie

Aveco Verzekeringen, postbus 444
7770 AK HARDENBERG, 0523 28 27 29
abonnee@topcamper.nl

Adverteren

Aveco Verzekeringen, Léontine van Noord,
leontine@avecoverzekeringen, 06 51161993

Verantwoordelijkheid

TopCamper magazine wordt met veel zorg samengesteld. Fouten kunnen echter niet geheel worden voorkomen. Uitgever noch redactie aanvaarden verantwoordelijkheid voor eventuele onvoorziene gevolgen van onvolkomenheden. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden veeleevoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2024 TopCamper magazine
Alle rechten voorbehouden

KAMPEREN IS TOCH VOOR IEDEREEN... ...AVECO REIST MET JE MEE!

Jaargetijden vliegen voorbij en na een tamelijk zachte winterperiode zijn we alweer aanbeld in het nieuwe kampeerseizoen. Campers en caravans komen van stal en gaan voor een laatste voorjaarscheck nog even langs de dealer alvorens het reizen weer van start gaat. Ondertussen zijn er nieuwe plannen gemaakt. Wij kijken vooruit om ook naar de toekomst toe altijd te gaan voor het beste, het beste om jou te verzekeren van een zorgeloze reis. Eén van onze belangrijkste pijlers is de klanttevredenheid, die bij ons hoog in het vaandel staat. Onze klanten belonen ons maar liefst met een 8,5 en hier zijn wij trots op.

In een wereld die steeds verder digitaliseert veranderen wij mee. Maar waar je altijd op kunt vertrouwen is onze persoonlijke klantbenadering. Die staat voorop. Dit bereiken wij door het bieden van persoonlijk contact. Iets wat vandaag de dag niet vanzelfsprekend is. We hebben dagelijks een team van specialisten klaarstaan die jou helpen met het verzekeren van je camper of bij vragen over jouw verzekering. Persoonlijk contact vinden wij belangrijk. Dit past bij ons DNA en hoe we willen zijn.

Wij verzekeren alweer 25 jaar campers en 10 jaar caravans. Daarnaast starten wij dit voorjaar met het verzekeren van tenttrailers, door het aanbieden van een unieke tenttrailerverzekering. Hiermee willen we iedere kampeerder met een camper, caravan of tenttrailer de best passende verzekering bieden, zodat zorgeloos kamperen voor iedereen mogelijk blijft. Want kamperen...dat is toch voor iedereen! Aveco gaat dit jaar ook op reis en velen van ons kamperen net als jij. Misschien zien we elkaar wel onderweg, fijne reis!

Mooie vakantiegroet,

Robert Klaver

Manager Aveco Verzekeringen

The Dream Comes True.

Bezoek nu je officiële Sunlight dealer voor:

- Het beste en persoonlijk advies!
- De beste service en onderhoud!
- De beste en ruimste keuze in verhuur!

Sunlight

www.sunlight.de/nl

Inhoud

TOPCAMPER MAGAZINE

Merken en mensen

REISVERHALEN

WALLIS

Een ontdekkingsstocht vanaf de bron van de Rhône in het Zwitserse kanton Wallis.

NOORD-PORTUGAL

Op reis in Spanje en het Noorden van Portugal. Het landschap is weelderig groen en afwisselend, het dal van de Douro is betoverend en Porto is levendig en zeer aantrekkelijk.

16

UMBRIË

Tijdens deze Ronde van Umbrië maakt Geert van Leeuwen na tien jaar opnieuw kennis met de schatten van Umbrië.

26

EN VERDER

Agenda 7

Campernieuws 8

Motorrijtuigenbelasting voor campers omhoog

Campernieuws 11

De gezinsvriendelijke alkoofcamper van LMC

Campernieuws 32

Weinsberg Caraloft Ford 550 MF

Varia 67

No nonsens, vrolijk en met een kwinkslag bij Bruggink 75

Camperstijl 76

Hoe gebruiken Joke en Henk de Vries hun camper?

TopCamperplaatsen 81

Camperplaatsen in België en Frankrijk

8

CONSTRUCT
MECHANISCHE DIEFSTAL BEVEILIGING

eenmalige
aanschaf

robuust
systeem

accu
onafhankelijk

zelfstandig
systeem

Mechanische anti-diefstal sloten voor (bedrijfs)auto's en campers

Waarom Construct mechanische diefstal beveiliging?

- ✓ Bewezen effectief anti-diefstal systeem
- ✓ Eenvoudig in gebruik, ook bij dagelijks gebruik
- ✓ Stand-alone systeem: werkt volledig zelfstandig zónder elektronica
- ✓ Verkrijgbaar voor (bijna) iedere camper / auto / bedrijfsauto
- ✓ Leverbaar voor handgeschakelde en automatische transmissie
- ✓ Vrij van onderhoud en storingen
- ✓ Montage door getrainde professionals
- ✓ Geaccepteerd door iedere verzekeraar
- ✓ Montage op locatie mogelijk (meerprijs)
- ✓ 10 jaar garantie

AANBIEDING
Construct "Premium"

vanaf **€ 625,-**
incl. inbouw*

*Vraag naar de voorwaarden.
Inbouw op locatie is ook mogelijk.

Aveco
verzekeringen

Exclusief voor klanten van Aveco Verzekeringen:
Op vertoon van de MijnAveco pas, krijgt u € 50,- terug-
gestort bij aanschaf van een Construct "Premium".

*zie voorwaarden op www.avecoverzekeringen.nl/construct

€50
CASHBACK

BEURZEN

Het reizen met de camper en het bezoeken van beurzen is gelukkig weer zoals vanouds. In 2023

werden de beurzen goed bezocht, zodat het weer een gezellige drukte was rondom de nieuwe campers en accessoires. Reisedeeën opdoen, nieuwtjes vergaren en het ontmoeten van medekampeerders; er zijn redenen te over om beurzen te bezoeken. We publiceren op deze pagina de aankomende beurzen met gegevens zoals die nu bij ons bekend zijn. Hierin kunnen veranderingen plaatsvinden. Dus heb je plannen een van deze beurzen te bezoeken: controleer de gegevens.

15 t/m 17 maart 2024

CAMPEREXPO HOUTEN

Een aantrekkelijke beurs waar de liefhebber zowel nieuwe als jong gebruikte campers te zien krijgt.

Daarnaast valt er nog veel meer te bekijken en te beleven: handige accessoires, camperbouw, de nieuwste gadgets, deskundig advies, leerzame presentaties en aantrekkelijke aanbiedingen. Ook staan er e-bikes klaar om op het fietsparcours te proberen. Verder is er informatie over camperplaatsen en bestemmingen in Nederland en Europa om je te oriënteren op je volgende reis of weekendje weg. In totaal komen er ongeveer honderd exposanten naar Houten.

Camperexpo Houten, Meidoornkade 24, 3992 AE Houten (Utrecht). Dagelijks 10 tot 17 uur. Info: www.camperexpo.nl

31-8 t/m 8-9-2024

CARAVAN SALON DÜSSELDORF

Europa's grootste beurs voor kampeerdere, de Caravan Salon (Messe), zien we elk jaar terug in Düsseldorf.

Een walhalla voor kampeerdere. Hier tonen fabrikanten op een oppervlakte van 250.000 vierkante meter wat er zoal te koop is aan campers en daarbij behorende accessoires. De meest ideale beurs om je te oriënteren op campergebied, want hier tref je alle merken bij elkaar. Op P1, het Caravan Center, kun je overnachten in je eigen camper, wel vooraf reserveren. Met 3500 plaatsen is het de grootste camping ter wereld waar het vooral in de weekends een drukte van belang is.

10-18 uur, entree vanaf € 15 (definitief vanaf juni 2024).

Messe Düsseldorf is goed bewegwijzerd vanaf alle toegangswegen.

20 t/m 22 september 2024

CAMPERBEURS HARDENBERG

De grootste camperbeurs van Noordoost Nederland is een geliefde beurs onder campers. Camperbeurs Hardenberg biedt een divers aanbod van nieuwe en gebruikte campers in meerdere hallen. Daarnaast zijn er op de beurs o.a. handige camperaccessoires, buscampervoortenten, verzekeringen en technische onderdelen aanwezig. Ook tijdens deze editie zal de Evenementenhal naast de beurs weer diverse activiteiten organiseren. Het blijft hier niet alleen bij kijken, maar je kunt zaken uitproberen, oefenen en actief bezig zijn.

AGENDA VOOR INSPIRATIE

10 tot 17 uur, entree € 12,50 (online € 9,00), 5-12 jaar € 5,00. Parkeren is gratis. Evenementenhal Hardenberg, Energieweg 2, 7772 TV Hardenberg

2 t/m 6 oktober 2024

KAMPEER & CARAVAN JAARBEURS UTRECHT

Tijdens deze grootste Nederlandse kampeerbeurs worden de Jaarbeurshallen omgetoverd tot één grote camping en ontdek je de nieuwste kampeertrends. Hier ben je op het juiste adres voor informatie over de leukste vorm van vakantie vieren: kamperen! Met aandacht voor duurzaamheid, workshops van exposanten, verhalen van kampeerinfluencers en campings die zich ter plekke presenteren. Op de beurs heb je de mogelijkheid om ter plekke kampeermiddelen uit te proberen en ze haarfijn van binnen en buiten te bekijken. En op het buitenterrein (BoVag-stand) kun je zelfs proefrijden met caravan of camper met een rijinstructeur.

10 tot 17 uur info:

www.kampeer caravan jaarbeurs.nl
Kampeer & Caravan Jaarbeurs,
Jaarbeursplein 1, 3521 AL Utrecht

MOTORRIJTUIGENBELASTING VOOR CAMPERS OMHOOG

Ook voor 2024 zijn er op campergebied veranderingen op komst. **Er worden met name veel nieuwe modellen van compacte kampeerbussen geïntroduceerd.** Stellantis, dat ondermeer Peugeot, Citroën en Fiat produceert, is erg actief op dat gebied. De autogigant stemt lichte bedrijfswagens van de diverse merken op elkaar af.

Tekst CamperCaKe Foto's Fabrikanten

Laika Kosmo

Minder goed nieuws komt van de belastingdienst. De motorrijtuigenbelasting voor campers gaat met honderd procent omhoog. De Eerste Kamer is op 19 december 2023 akkoord gegaan met het Belastingplan 2024. Onderdeel daarvan is een verdubbeling van de motorrijtuigenbelasting (mrb) voor kampeerauto's per 1 januari 2026. Het zogenoemde kwarttarief maakt dan plaats voor het halftarief. Dat wordt straks dus de helft van wat voor een personenauto moet worden betaald. Veel compacte campers worden (ook) voor woon/werkverkeer gebruikt. De mensen die dat doen komen met het halve tarief dus nog goed weg. Intussen zouden veel campers het toejuichen als rekeningrijden wordt ingevoerd. Daarmee wordt het gebruik van de camper belast en niet het bezit.

De schorsingsmogelijkheid voor campers blijft wel bestaan. Dat betekent dat je geen motorrijtuigenbelasting hoeft te betalen als de camper niet op de openbare weg staat of rijdt. Dat is al aantrekkelijk bij een stilstand van langer dan vijf weken. Dus schorsen is vaak rendabel.

VW Transporter

Volkswagen meldt dat de opvolger van de T6.1 Transporter vanaf 2025 op basis van de Ford Transit Custom wordt gebouwd. Er is veel gespeculeerd over de opvolger van de VW Transporter, waarvan de productie in 2024 stopt. Dit omdat deze bestelbus bij kampeerders ongekend populair is.

VW Transporter

TOP 12 VAN HET AANTAL NIEUW VERKOCHTE CAMPERS IN 2023

Merk	2023	2022	Marktaandeel 2023	Vershil
Adria	280	237	12,6 %	+ 18,1 %
Bürstner	111	73	5,0 %	+ 52,1 %
Capron	115	172	5,2 %	- 33,1 %
Carthago	135	131	6,1 %	+ 3,1 %
Chausson	74	129	3,3 %	- 42,6 %
Dethleffs	144	119	6,5 %	+ 21 %
Hymer	216	245	9,7 %	- 11,8 %
Knaus	202	205	9,1 %	- 1,5 %
Pössl	88	106	3,9 %	- 17 %
Volkswagen	142	150	6,4 %	- 5,3 %
Weinsberg	117	115	5,2 %	+ 1,7 %
Westfalia	100	59	4,5 %	+ 69,5 %

Bron: KCI

Officiële informatie kwam afgelopen december: de nieuwe VW Transporter, oftewel de Bulli, wordt een tweelingbroer van de Ford Transit Custom. De productie van de nieuwe Bulli vindt, samen met de Ford, plaats in een fabriek in Otosan (Turkije). Beide hebben gelijke afmetingen. In de standaarduitvoering (L1H1) is de Transit

Custom 5.050 millimeter lang en 2.032 millimeter breed (zonder spiegels). VW geeft dezelfde afmetingen voor de Bulli. De wielbasis bedraagt 3.100 millimeter. In de lange versie komt er 40 centimeter bij (5.450 mm). Beide modellen blijven onder de grens van de twee meter, belangrijk voor parkeergarages.

VW komt met drie varianten van de nieuwe TDI-motoren voor de Bulli: 110 pk, 150 pk en 170 pk. Daarnaast komt er een plug-in hybride aandrijving met een vermogen van 233 pk en vier elektrische aandrijvingen met 85 kW (116 pk), 100 kW (136 pk), 160 kW (218 pk) en 210 kW (286 pk). Een frontdesign in de typische VW-stijl maakt de nieuwe Bulli herkenbaar als VW Transporter.

Stellantis

Autofabrikant Stellantis vernieuwt maar liefst twaalf bestelbussen in één keer. Het gaat om lichte bedrijfswagens van Citroën, Fiat, Opel en Peugeot; van elk merk drie. Van Citroën zijn dat de Berlingo, de Jumpy en de Jumper. Van Fiat de Doblo, de Scudo en de Ducato. Van Opel de Combo, de Vivaro en de Movano en van Peugeot de Partner, de Expert en de Boxer.

De auto's verschillen in uiterlijk straks alleen nog in logo, stuur en front. De techniek is voor alle merken gelijk. De wagens krijgen een 2,2-liter motor in de vermogensniveaus van 120, 140 en 180 pk, met optioneel een nieuwe 8 trapsautomaat. Let op: voor de bouw van halfintegrale en integrale campers is

Nieuwe Fiat Ducato

alleen voor de Fiat Ducato en de Citroën Jumper het verlaagde camperchassis beschikbaar.

Stellantis mengt zich nadrukkelijk in de race om lichte elektrische bedrijfswagens. De nieuwe zero-emissie busjes bieden naast verbeterde techniek ook een verbeterd rijbereik. De kleinste bestelbussen bereiken 330 kilometer, de middelgrote 350 en de grootste maar liefst 420 kilometer. Daarnaast biedt Stellantis voor zijn bestelwagens ook waterstof als alternatief aan. Deze werken met een fuelcell, die waterstof omzet in elektriciteit, zodat de voertuigen ook zijn toegestaan in

interieur nieuwe Fiat Ducato

zero-emissiezones. Het voordeel van waterstof is snel tanken zonder op te laden. Het bereik van deze voertuigen is zo'n 400 kilometer, de grootste types halen zelfs 500 kilometer. Zo komt het elektrisch rijden met camperbussen steeds dichterbij.

Nieuwe Fiat bedrijfsauto's

Truckland neemt Mobildrôme over

Na de recente overname van Caravan- en Campercenter Cor van den Oever in Herpen (begin 2022), heeft Truckland nu ook de camperbedrijven Mobiledrôme (Oud Gastel) en De Vossenhoek (Rucphen) gekocht. Truckland voegt de camper- en caravanactiviteiten samen onder de naam Camperland. Dit onderdeel is na de overname gegroeid van vijf naar

negen campermerken. Naast EuraMobil, Adria, Bürstner, Forster en Karmann vertegenwoordigt Camperland nu ook Dethleffs, Hymer, Knaus en Weinsberg. Bij Mobiledrôme en De Vossenhoek werken 45 mensen.

Camperdream

Camperdream, gevestigd in Nijverdal, is de nieuwe dealer van het merk Dreamer. Het Dreamer-dealerschap kwam vrij

nadat Hebo in Giethoorn stopte met de verkoop en reparatie van campers. Dreamer heeft een goede reputatie op het gebied van functionaliteit, kwaliteit, luxe en innovatie. Dit merk biedt indelingen die je niet snel bij andere buscampers vindt. Voeg daarbij de frivole Franse uitstraling en het is begrijpelijk dat Dreamer al veel harten van camperliefhebbers heeft veroverd. Naast Dreamer voert Camperdream de merken Rapido en Carado.

Hebo Giethoorn

Camperbedrijf Hebo in Giethoorn is na bijna dertig jaar gestopt. Op de website laat Hebo weten dat 'omstandigheden waar wij als bedrijf geen invloed op hadden' tot dit besluit hebben geleid. Eigenaar Wim van der Heide vestigt in het Giethoornse pand nu een sportschool die hij samen met dochter Lieke gaat leiden.

Eura Mobil

Een primeur vanuit de Eura Mobil fabriek in Sprendlingen: de Xtura. Deze 4x4 halfintegraal is 6,88 meter lang en 2,20 meter breed. De basis is het Mercedes Sprinter 4x4 chassis, waarmee je ook op onverharde wegen comfortabel rijdt. De Eura Mobil beschikt over satellietnavigatietechnologie die wereldwijd wordt gebruikt in de offroad-sector. Het voertuig heeft een krachtige 330 Ah lithiumaccu, die samen met twee zonnepanelen is geïntegreerd in de imperiaal. Daarbij heeft de Xtura een 3KW omvormer met een royale vermogensreserve. In combinatie met grote brandstoftanks is het mogelijk om lang zelfvoorzienend te zijn, volgens Eura Mobil minstens dertig dagen. Deze offroad Xtura is verder uitgerust met een inductie kookplaat, twee gaspitten en een compressorkoelkast.

LMC

Op de CMT-beurs in Stuttgart stond de nieuwe Tourer alkoof 690 van LMC te pronken. Deze gezinsvriendelijke alkoofcamper doet het vast goed in de verhuur. De camper is zeven meter lang en dankzij een lichtgewicht frame blijft het voertuig onder de 2700 kilo leeggewicht. Er zijn maximaal zes slaappleatsen in de Tourer Alkoof 690, hoewel het realistischer is dat je er met maximaal vier personen in slaapt. Twee mensen kunnen slapen in het dwarsbed achterin, twee in de alkoof en daarnaast kun je van de dinette nog een tweepersonsbed maken. De keuken is compleet ingericht en de badkamer heeft een aparte douche met gordijn, naast de ruimte met wastafel en toilet. De garage achterin mag je tot 250 kilogram beladen. Deze Tourer Alkoof heeft een 140 pk motor, staat op de Citroën Jumper, is 6.99 meter lang en 3.05 meter hoog.

hymer.com

MORE STYLE. LESS LIMITS.

De complete vernieuwde
HYMER ML-T.

HYMER

Camper van het jaar 2024

De Pilote Atlas A696 G, een compacte halfintegraal camper met veel ruimte en een luxe uitrusting, is gekozen tot camper van het jaar 2024. Deze onderscheiding is een initiatief van ANWB Kamperen en het ANWB-kampeermagazine KampeerKampioen. De jury bestaat uit vakjournalisten en consumenten. Beoordelingscriteria zijn onder meer innovatie, bouwwijze, ontwerp van het in- en exterieur, afwerking, uitrusting, originaliteit en prijs-kwaliteitverhouding. Bericht vanuit het juryrapport: De Pilote Atlas heeft een krachtige 170 pk zestrapsautomaat, sperddifferentieel en een avontuurlijke Ford Trail-uitstraling. Vanbinnen is de camper zeer ruimtelijk, met een lang dwarsbed en een breed hefbed. Rond de opklapbare tafel zijn de twee

Eura Mobil Xtura

comfortabel zittende banken goed bereikbaar. Opvallend is de uitgebreide standaarduitrusting en de over de gehele breedte gesitueerde, separate douche-

en toiletruimte, die je met elkaar kunt verbinden tot één grote ruimte. Elders in dit blad lees je een uitgebreide kennismaking met deze Pilote Atlas.

LAIKA

Bij Laika zien we nog drie halfintegralen en twee geïntegreerde modellen in de Kosmo-serie terug, dus geen buscampers en alkoven meer. Op de CMT in Stuttgart pronkte de nieuwe integrale Kosmo H 1409. Met 7,40 meter ook de langste in deze serie. Top zijn de twee lengte bedden achterin van 210 x 80 en 205 x 80 centimeter. De Kosmo H 1409 heeft een separate douche- en toiletruimte. Alle Kosmo-modellen staan op de Fiat Ducato 35 Light met een speciaal verlaagd chassis voor kampeerauto's. Met als basis de 2.2 Multijet III met 140 pk motor en handgeschakelde versnellingsbak.

interieur Laika Kosmo

Vakantiegevoel gegarandeerd.
Perfectie op z'n best.

De nieuwe Dethleffs Trend

De bestseller in optima forma, indrukwekkend functioneel, meer uitrusting en een fantastisch design.

Vanaf nu bij de Dethleffs dealer in de showroom.

Ontdek meer van onze nieuwe Trend:

www.dethleffs.nl/motorhomes/trend

Dethleffs
Een vriend van de familie

DETHLEFFS

De Trendserie, de bestseller van Dethleffs, was toe aan een upgrade. Met zowel een nieuw exterieur als interieur is de serie klaar voor 2024. De bestaande series Pulse, Pulse Classic en Trend gaan op in deze nieuwe Trendserie, die halfintegrale en integrale modellen omvat. De halfintegrale T-modellen hebben een aerodynamisch gevormde kap met openslaand dakraam. Bij de integralen is de voorkant identiek aan de vroegere Pulse. Een modern interieur met dwarsnerf-houtdecor, contrasterende grijze vlakken en een donker plafond maken het plaatje compleet. Nieuw in alle Trend-modellen is de volledig vlakke vloer. Met de indeling T/I 6877 is er voor het eerst een Trend met dwarsbed, drie indelingen hebben eenpersoonsbedden. De Trend staat op de Fiat Ducato met een 140 pk (103 kW) dieselmotor die voldoet aan de emissienorm Euro 6d Final, een 180 pk (132 kW) is optioneel. De halfintegraal begint bij € 99.190, de integralen vanaf € 111.190.

Dethleffs Trend

VERANDERING OP KOMST: B-RIJBEWIJS EN 4250 KG

In de toekomst mag met een B rijbewijs een camper met een totaal toegestane massa van 4250 kg worden gereden. Dat heeft het Europese Parlement op 28 februari 2024 besloten. Dat betekent helaas niet dat je vanaf morgen hiervan gebruik kunt maken maar, de raderen draaien. Naar verwachting wordt de exacte invulling na de aanstaande Europese verkiezingen in juni nader bepaald en de Vierde Europese Rijbewijsrichtlijn wordt dan in 2028 van kracht. Na Europese besluitvorming zijn ook nationale overheden nog aan zet, Nederland kan besluiten om extra maatregelen op te leggen. Welke maatregelen dat zijn is op dit moment koffiedik kijken. Hopelijk worden er niet te veel barrières opgeworpen en komt er eindelijk een einde aan dit jarenlange touwtrekken.

REISVERHAAL NOORD-PORTUGAL

WEELDERIG GROEN IN HET NAJAAR

EEN WEEK IN NOORD-PORTUGAL

Ook omdat we graag nog een keer door het groene Noord-Spanje willen reizen kiezen we het noordelijke deel van Portugal als reisdoel voor deze reportage. **Je raakt gemakkelijk verliefd op Portugal: een lange afwisselende kustlijn, interessante en gezellige steden, uitgestrekt laag- en hoogland met subtropische vegetatie, kastelen en kloosters en niet te vergeten de betaalbare restaurants – visliefhebbers likken hier hun vingers af – en de wijnen.** Noord-Portugal vinden we het mooiste deel van het land, vooral vanwege het afwisselende, zeer groene landschap, met een hoofdrol voor het betoverende dal van de Douro.

Tekst Harry Schuring **Foto's** Melissa Koot, Harry Schuring

Op eerdere reizen naar Spanje/Portugal was het Noord-Spaanse gebergte Picos de Europa steeds bedekt met een pak wolken. Nu niet, dus we grijpen de kans en wandelen enkele dagen in warm najaarsweer tussen de kale kalksteentoppen en door de groene dalen. Na een aangenaam bezoek aan de bezienswaardige pelgrims- en studentenstad Santiago de Compostela – wel druk hoor – zakken we langs de prachtige kustlijn, Rías bajas, af naar de grens met Portugal.

Op weg naar Braga

Was het vóór de grens met Portugal tamelijk dicht bevolkt en behoorlijk bedrijvig, aan de Portugese kant zien we nauwelijks anders dan bos. We rijden door rustig heuvelland en er is weinig dat de groene stilte onderbreekt. De diesel voor de camper lijkt hier wat duurder dan in Spanje, de autoweg is net zo rustig. Het ruige noordoosten van Portugal, de provincie Trás-os-Montes, laten we links liggen – dat traditionele, afgelegen stuk Portugal bewaren we voor later. Wij zoeken de eerste grote stad in het noorden op: Braga, met ruim 180.000 inwoners de vierde stad van Portugal. Na een rit door de ruime agglomeratie rijden we Camping Braga op, gelegen aan de zuidkant van het centrum. 's Avonds dalen we lopend af naar de binnenstad. Het uitgestrekte centrum biedt lange winkelstraten en monumentale gebouwen. Het buurtje rond de Sé (kathedraal) is

wat meer ingetogen, sfeervol wel. De van oorsprong romaanse kerk – die middeleeuwse bouwstijl is nog te bespeuren in het hoofd- en het zuidportaal – is veelvuldig aangepast; binnen knettert de jubelende barok je tegemoet. De straat tegenover het hoofdportaal en de omliggende straten hebben mooie terrassen van bars en restaurants. De bedevaartkerk Bom Jesus do Monte – zo'n 6 kilometer ten oosten van het centrum – is een 'must see', vooral vanwege de uitbundige, lange baroktrappen.

Guimarães

Een halfuurtje rijden van Braga ligt een van de parels van Noord-Portugal. Hoewel het historische Guimarães een stuk kleiner is dan Braga, doet de binnenstad toch wat stadser aan. Tussen 1143 en 1256 was dit de eerste hoofdstad van het koninkrijk Portugal. Veel Portugezen zijn dol op Guimarães en zij vormen de grootste groep toeristen als wij hier rondlopen. Een wandeling in het historisch centrum (Praça de São Tiago, Largo de Oliveira, Rua Rainha Dona Maria II) is zeer de moeite waard. Aan de rand van dat centrum loopt de Alameda de São Dâmaso, een schaduwrijke wandelboulevard. Hierlangs staat de kerk São Francisco met rechts daarvan een kapel met kloostergebouw dat smaakvol is betegeld met wit-blauwe azulejos.

Naar het dal van de Rio Douro

Na de Taag (Tejo), die naar Lissabon stroomt, is de Douro de tweede belangrijkste rivier van Portugal. Hij ontspringt in Noord-Spanje boven de 2000 meter hoogte en is 897 kilometer lang. Over een afstand van 112 kilometer vormt de Douro (Duero in het Spaans) de grens tussen Spanje en Portugal, veelal in afgelegen kloofdal. Van de landsgrens stroomt hij westwaarts naar de Atlantische Oceaan bij Porto. In het bergachtige gebied in Noord-Portugal heeft de Douro een dal uitgeslepen met steile, granieten wanden. De mens heeft dit dal verder vormgegeven door sierlijke terrassen aan te leggen voor de wijnbouw, honderden jaren van noeste arbeid. Hier groeien de druiven voor de port, de bekendste (versterkte) wijn van Portugal. In 2001 werd de wijnstreek Alto Douro als cultuurlandschap van buitengewone schoonheid door UNESCO tot Werelderfgoed verklaard. Het interessante wijngedebied omvat ook zijrivieren als de Rio Pinhão, Tua en Sabor.

Prachtige autorit

Via de niet interessante plaats Vila Real bereiken we het mooie wijngaardenlandschap. Het is over rustige maar prima met de camper berijdbare wegen te bezoeken. Tussen Sabrosa en Pinhão - echt een geweldig traject - zien we het landschap geleidelijk veranderen van groen heuvelgebied in rivierdal met terrassenwijnbouw. Bij het zien van de rivier komt heel

even de gelijkenis met het Moezeldal boven, maar dat beeld wordt snel verdrongen door de zuidelijke atmosfeer en de weelderige subtropische begroeiing. We slenteren wat door het warme dorpje Pinhão dat (nog) niet is opgepoetst. In bestuurlijke kringen wordt dit gebied een grote toeristische potentie toegedicht. Vanaf de ijzeren Eiffelbrug zien we de mooie ligging van het dorp aan de rivier. In Lamego kunnen we nog net terecht op de fijne Camping Lamego Douro Valley, mooi boven het stadje gelegen. Waarom deze plek zo populair is merken we al gauw. We worden allervriendelijkst geholpen door de vrouw des huizes. Eigenlijk is de camping - een pleintje vóór en een plein achter een mooie villa - al vol, maar we kunnen naast het huis staan en de volgende dag een plek nemen op het uitzichtrijke terras. Het sanitair is uitmuntend, de sfeer gemoedelijk en de service puik: een kiosk met terras waar, naast biertjes en port, streekwijnen worden geschonken. 's Avonds dalen we de uitputtend lange trappen (meer dan 600 treden) van de nabijgelegen barokke bedevaartskerk af naar het centrum. En dezelfde weg terug, iets wat je op een warme zomerdag misschien niet zou doen. Het bevalt ons hier zo goed dat we een nacht langer blijven. De bisschopsstad heeft naast een middeleeuwse kathedraal (met barokinterieur) een museum in het bisschoppelijk paleis met schilder-, beeldhouw- en tapijtkunst en een hoger gelegen kasteelruïne met uitzicht.

Gustave Eiffel ontwierp de brug bij Pinhão

Een enorme trap verbindt Lamego met de bedevaartskerk

De Rio Douro in Porto

Ode aan het landschap

Als we het bedrijvige Lamego verlaten treft ons weer de stille schoonheid van het rivierlandschap. Het is oktober maar overal is het groen en weelderig, veel fruit, bloemen en palmen. Land- en tuinbouw lijken bijna overal kleinschalig. Hellingen en glooiende gebieden vertonen daardoor op veel plaatsen het gevarieerde beeld van een lappendeken. Ook op de steile oevers van de Douro zijn de wijnbouwpercelen vaak klein. Het richtingsverschil van de rijen wijnstokken zorgt voor een mooie schakering.

Via Amarante zetten we koers naar Porto, waar de Rio Douro uitmondt in de Atlantische Oceaan.

Bruisend en spectaculair gelegen: Porto

Hoewel de stad 'slechts' een kleine kwart miljoen inwoners heeft – zoïets als Tilburg en Groningen – doet Porto grootsteeds aan. De agglomeratie telt dan ook anderhalf miljoen mensen. De ligging op de steile rechteroever van de Douro kun je wel dramatisch noemen. De oude binnenstad, tussen station São Bento en de rivier, kent prachtige straten zoals de Rua das Flores en pleinen en pleintjes zoals rond de kathedraal (Sé). Cafés, bars, terrassen en restaurants worden druk bezocht door een mix van toeristen en 'portoenses' (de stadsbewoners, die ook wel 'tripeiros' ofwel pens-eters worden genoemd). De prijzen in de horeca zijn voor ons prettig laag. Het is klauteren geblazen in het centrum van Porto. Knusse pleintjes en statige pleinen zijn door steile straten, stegen en trappen met elkaar verbonden.

In Braga ligt een mooie straat voor de kathedraal

UITZICHTPUNTEN IN PORTO

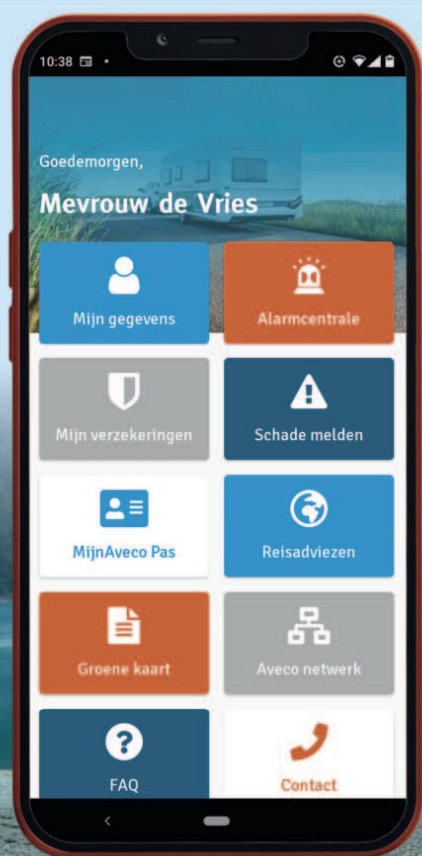
Op talloze punten in en rond de oude stad heb je een mooi zicht op de Douro, bijvoorbeeld op het plein voor de Sé (kathedraal). Voornamelijk jonge stadsbewoners treffen elkaar op uitzichtrijke plekken, zoals de Passeio das Virtudes in de binnenstad. Met zelf meegenomen eten en drinken genieten ze, gezellig kletsend, van de zonsondergang boven de Douro. Dat gebeurt ook in de Jardim do Morro, het groene bultje aan de andere kant van de Ponte Dom Luis I, de karakteristieke boogbrug naar Vila Nova de Gaia.

Aveco

verzekeringen

Het gemak van de Aveco app

Alle gegevens binnen handbereik: waar en wanneer je dat wilt

De voordelen

- ➔ Snel contact met de Aveco Alarmcentrale in geval van nood
- ➔ Al jouw gegevens binnen handbereik
- ➔ Altijd op de hoogte van de actuele reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- ➔ Een digitale versie van jouw Aveco pas altijd op zak
- ➔ Eenvoudig schade melden
- ➔ Ook offline beschikbaar als je even geen bereik hebt

Download de Aveco app

Apple store

Play Store

ONZE OVERNACHTINGSPLEKKEN

Braga. Parque de Campismo Braga ligt ten zuiden van de oude binnenstad, op een helling en naast een stijlvol stadion uit 1950. Campers van 7 meter en langer krijgen een plaatsje bovenaan, naast de weg. Het beheer is vriendelijk en gasten kunnen doorgaans gebruik maken van het gemeentelijke zwembad. Beneden is een modern sanitairgebouw met een mooie keuken, maar de douches naast de receptie zijn veel comfortabeler. De busrit naar het centrum duurt 20 minuten; lopen (door het stadspark) kost een half uur.

Lamego. Camping Lamego Douro Valley ligt 2 kilometer van het stadje. Rond een aantrekkelijke hotelvilla zijn maximaal 15 plaatsen beschikbaar. Vriendelijke ontvangst en prettig en persoonlijk contact met eigenaar en personeel. Op het terras bij de kiosk kun je drankjes bestellen (glaasje port misschien?); daar kun je ook eten (vooraf bestellen, dan wordt het gehaald). Er zijn zes eenpersoonsbadkamers (wastafel, douche, wc, bidet), smaakvol en zeer schoon. Over de enorme trappen van de nabijgelegen bedevaartkerk kun je lopend het centrum van Lamego bereiken in ongeveer 20 minuten.

Camping Lamego Douro Valley

Porto. Het lukte ons niet een goede camping of camperplaats te vinden op loop- of fietsafstand van de binnenstad van Porto. Met behulp van apps komen we terecht in de eenvoudige badplaats Espinho, zo'n 20 kilometer ten zuiden van Porto. Het ruime Parque Municipal de Campismo ligt 10 minuten lopen van zee en ruim 20 minuten van het station (5 minuten met de fiets). Espinho ligt aan de lijn tussen Porto en Aveiro; enkele keren per uur kun je de trein nemen naar station São Bente in Porto. Een leuke rit brengt je voor een paar euro in een dik half uur in de grote stad aan de Douro.

Porto telt veel mooie terrassen

Mercado do Bolhão in Porto

Voor het wandelen door de stad kun je kiezen voor de oude stad op de steile oever, vanuit het station São Bente schuin linksaf, of het hoger gelegen 19e-eeuwse stadsdeel, vanuit het station São Bente rechtsaf. Wij doen eerst dat laatste en storten ons in de drukte van de brede Avenida dos Alados en de gezellige buurt rond de Mercado do Bolhão met veel huizen met azulejos en ijzeren balkonnetjes. Vooral in het weekend zie je hier de gegoede portoenses het geld laten rollen; met name in de overdekte Mercado heerst een wat decadente sfeer. Het westelijker gelegen park rond de Super Bock Arena, een sport- en concertkoepel uit 1954, leent zich prima voor een lunch in de schaduw. Hoe anders is de veel volksere oude stad. We dwalen lekker wat rond, een uitgestippelde route lopen is hier niet aantrekkelijk. Als we de trapjes en steegjes moe zijn, zoeken we de toegang tot het bovendeck van de beroemde brug Ponte Dom Luis I; daar mogen alleen voetgangers komen, en de tram. Auto's rijden op het tientallen meters lagere benedendeck. Het is erg druk op de brug, maar we hebben een geweldig uitzicht op de Douro en op de porthuizen op de oever van Vila Nova de Gaia, Porto's grote zusterstad op de linkeroever. De Ponte Dom Luis I is gebouwd door een Belgische leerling van Gustave Eiffel in 1880-1886. Eiffel zelf was betrokken bij het ontwerp van de ranke (voormalige) spoorbrug Ponte Maria Pia die tien jaar eerder werd voltooid. Die sierlijke brug ligt een kilometer landinwaarts. ●

PILOTE ATLAS 696G: SMAL, STOER EN COMPLEET

Om de dromen van avontuur en grenzeloos reizen verder te benadrukken, lanceerde Pilote ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan de Atlas-reeks op Ford Trail-chassis. **Naast de Atlas-buscamper staan er daardoor nu twee smalle halfintegralen: de 656D en de langere 696G met een extra tweepersoonsbed achterin, naast het hefbed boven het zitgedeelte.** De Ford Transit is momenteel populair als basisvoertuig, vooral door zijn snelle beschikbaarheid. De Transit Trail is daarentegen (nog) geen gangbaar basisvoertuig.

Tekst CamperCaKe Foto's Pilote

Exterieur

De Atlas-serie van Pilot staat op de Trail-uitvoering van de Ford Transit. Dat betekent een stoere zwarte gril, zwarte licht metalen velgen en een automatisch sperdifferentieel. In combinatie met een 170 pk sterke motor met automatische versnellingsbak ben je onderweg gegarandeerd een opvallende verschijning. En reis je supercomfortabel. Het is prettig dat de standaarduitvoering al veel rijassistenten bezit, plus een acht inch radio-naviceiver van Pioneer met achteruitrijcamera. De donkere cabine in combinatie met een frisse bestickering en zwarte ramen maken de camper tot een echte eyecatcher.

Door de garagedeuren van 85 cm breed en 111 cm hoog passen niet al te grote fietsen, waarna er nog ruimte rest voor het campingmeubilair. Naast het bestuurdersportier vind je een praktische lade, waarin de stroomdraad en de levelerblokken passen. Prettig zijn ook de twee zonnepanelen die bij mooi weer zorgen voor een volle accu.

Interieur

De face to face indeling blijkt goed aan te slaan, want we zien deze bankopstelling meer en meer in campers. Logisch, want zo krijg je direct een groot ruimtegevoel. Met z'n zevenen om

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Ford Transit chassis Trail
Motor	Ford Transit 2.0 Ecoblue Euro 6d-ISC-FCM motor
Max. vermogen kW / pk	125 / (170) / 3 500
Maximum koppel Nm/toeren:	390/ 1500
Wielbasis	3950 mm
Lengte	700 cm
Breedte	235 cm
Hoogte	285 cm
Stahoogte	208 cm
Maximummassa	3500 kg
Rijklar gewicht	3065 kg
Laadvermogen	435 kg
Dwarsbed achter	210 x 135/123 cm
Hefbed	190 x 140 cm

de tafel zitten is hier geen probleem. Wel even alert zijn op het kleine opstapje naar de voorstoelen. De driezitsbank verander je in een zogenaamde treinzit om twee passagiers een zitplaats met gordel te geven. Wat beenruimte betreft wordt het wel eventjes puzzelen. Twee zijramen en een panoramadakluik geven voldoende daglicht, voor de tv is een goede plek naast de toegangsdeur.

Koken

De keuken, die naast de driezitsbank staat met een fraai verlichte afscheiding ertussen, ziet er gezellig uit. Het aanrecht heeft dezelfde houtlook als de tafel en zwarte accenten maken het tot een stijlvol geheel. Er is een tweepits Dometic-gasstel, een grote spoelbak, ruime lades en een afvallemmer. Een smalle hoge Dometic-koelkast staat tegenover de keuken.

Douche- en toiletruimte

De Atlas heeft aparte, ruime douche- en toiletruimten. Beide hebben een flink formaat dakluik en met de houten toiletdeur kun je ook het woongedeelte afsluiten. Die toiletdeur heeft een fraai design met zwarte accenten. Wel even opletten voor de opstap tussen het woon- en slaapgedeelte.

Slapen

Tegen de achterwand staat een tweepersoons dwarsbed dat niet al te ruim is. Wat lengte betreft met 2,10 meter prima, maar de breedte is met 123 tot 135 cm aan de krappe kant. Wel fijn is het achterraam, waarvoor zowel rollo's als een rolgordijn hangt. Het oogt mooi en is praktisch bij hoge temperaturen. Je geniet van frisse lucht en je hebt toch privacy. De bergruimte is goed, met voldoende bovenkasten en een hang/legkast onder het bed. De speakers boven het bed laten je met muziek naar dromenland vertrekken. Het tweepersoons hefbed boven de zithoek zakt elektrisch en is met 1.90 bij 1.40 meter goed van formaat.

Résume

Wat uitrusting betreft is alles dik voor elkaar in deze Pilote Atlas 696G. Ook qua design zit je goed bij Pilote, daar heeft deze fabrikant veel gevoel voor. Het rijden is een feest met standaard een automaat en 170 pk motor. Voor het bedrag van € 105.900 staat er een halfintegraal die menig camperaar zal aanspreken. ●

AVECO IN ONTWIKKELING

Aveco is volop in ontwikkeling. Zo hebben we in 2023 ons TopCamper-magazine in een nieuw jasje gestoken. Dit was nog maar het begin. **We zijn ontzettend blij en trots dat we met de start van een nieuw kampeerseizoen ook beginnen met een vernieuwd Aveco.** Wellicht heb je het al gezien op de cover van het TopCamper-magazine. Aveco heeft een nieuw logo. Een sterk logo dat stevigheid en daarmee zekerheid uitstraalt. Iets waar Aveco voor staat!

Aveco reist met je mee

Aveco is al méér dan 25 jaar de specialist in het verzekeren van campers. Ook in de komende jaren willen we graag blijven innoveren, zodat jij kunt blijven vertrouwen op de beste camperverzekering voor jou. Aveco reist mee met haar klanten, naar welke bestemming dan ook. Dat willen we uitdragen met onze nieuwe slogan Aveco reist met je mee. We staan 24/7 altijd voor je klaar. Heb je pech of schade? Wij doen er alles aan, zodat jij zo snel mogelijk door kunt met vakantievieren. Waar je ook bent. Aveco reist met je mee!

Nieuwe huisstijl en website

Bij een nieuw logo hoort een nieuwe huisstijl en website. Binnenkort lanceren wij deze nieuwe website. Dat kan voor sommigen natuurlijk even wennen zijn. Maar wij denken dat we hiermee onze producten en diensten nog beter onder de aandacht kunnen brengen. Ben je nieuwsgierig? Hou dan onze website in de gaten.

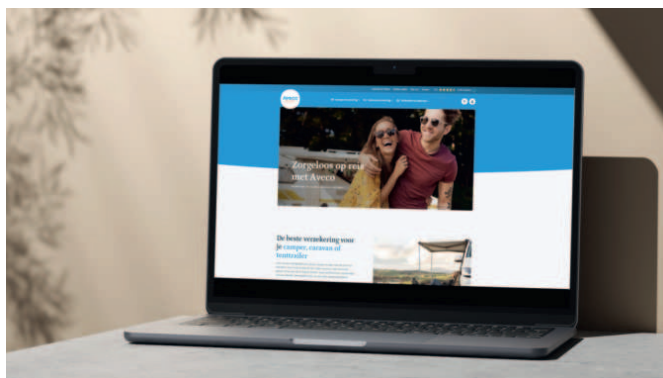

NIEUW BIJ AVECO: DE TENTTRAILERVERZEKERING

Een leuk nieuwtje is dat Aveco naast campers en caravans vanaf voorjaar 2024 ook tenttrailers gaat verzekeren.

Een unieke verzekering speciaal voor tenttrailer/vouwwagen-eigenaren. Daarmee bieden we heel kamperend Nederland zekerheid op en tijdens de reis.

MijnAveco

Log je geregeld in op MijnAveco? Dan zul je merken dat dit er binnenkort ook anders uit komt te zien. Maar je vindt hier nog steeds al je documenten en informatie over jouw camperverzekering, dat blijft onveranderd.

Aveco expertise & taxatie is dé specialist voor expertise en taxatie van je camper

Bij Aveco hebben we een eigen afdeling met een team van taxateurs en experts, die bij schade in actie komen en je camper taxeren. Onze ervaren experts weten alles van je camper. Ze zijn gecertificeerd en ingeschreven in de landelijke registers van taxateurs (VRT) en schade-experts (NIVRE). De experts taxeren dagelijks en schieten te hulp bij het vaststellen van schade. Steeds persoonlijk en deskundig. Zij komen door hun specialisatie altijd tot een objectieve taxatie van jouw camper.

Klaar voor het nieuwe kampeerseizoen

Met al deze nieuwe ontwikkelingen is Aveco klaar voor het kampeerseizoen. Zo ook de Aveco Alarmcentrale met onze hulpverleningsvoertuigen, die voor gestrande klanten de weg op gaan. Op naar weer een mooi kampeerseizoen en één ding is hierbij al zeker: Aveco reist met je mee!

GIRO DELL'UMBRIA

EEN HERNIEUWDE KENNISMAKING MET DE SCHATTEN VAN UMBRIË

Tien jaar geleden alweer schreef ik mijn eerste bijdrage voor TopCamper.

Mijn vrouw en ik waren toen net verhuisd naar Umbrië en voor dat eerste verhaal besloot ik dicht bij huis te blijven en beschreef ik een route langs enkele bezienswaardige stadjes in deze Midden-Italiaanse regio.

Tekst en foto's Geert van Leeuwen

Nu zijn we tien jaar verder en als je al tien jaar ergens woont wordt alles gewoon en rijd je tijdens je dagelijkse bezigheden de mooiste plaatsen haast achteloos voorbij, op weg naar – noem maar eens wat – het *centro commerciale*, de bouwmarkt of de garage. Maar in de zomer van 2023 maakte het updaten van een reisgidsje over Umbrië het noodzakelijk om opnieuw een aantal bezienswaardigheden te bezoeken. Zo kwam een nieuwe route tot stand, deze Giro dell'Umbria vanuit onze woonplaats Massa Martana.

Umbrische renaissance

Op een zonnige zondagochtend in september rijden we naar Acquasparta. Hoewel dat voor ons maar een kippeneindje is kennen we Acquasparta niet echt goed en ben ik vooral nieuwsgierig naar het Palazzo Cesi. Toen ik hier lang geleden een keer was stond dit renaissancepaleis er vervallen bij. Maar het

is inmiddels gerestaureerd en absoluut een bezoek waard. Het kolossale bouwwerk, dat in de 16e eeuw verrees op de plek waar voordien een middeleeuwse burcht had gestaan, neemt met de tuin erbij zeker een kwart van de oude kern van Acquasparta in. Een bijzonderheid is dat er aan het begin van de 17e eeuw een soort academie van wetenschappen werd gevestigd. Dat was heel opvallend in dit in die tijd tot het territorium van de paus behorende gebied. Een van de beroemde wetenschappers die er te gast waren was Galilei, die bij de paus nu niet bepaald in hoog aanzien stond. De aarde draait om de zon, het idee .... De vele vertrekken in het paleis zijn gedecoreerd met prachtige fresco's, die meestal de wetenschappen of de Griekse mythologie tot onderwerp hebben. En de zalen op de bovenverdieping hebben schitterend bewerkte houten plafonds. De tuin is sfeervol en op een dag als deze een aangename plek om even te verpozen.

DE MOOISTE VAN UMBRIË

De in dit verhaal genoemde plaatsen Massa Martana, Acquasparta, San Gemini, Trevi, Spello en Bevagna staan op de lijst van *I Borghi più belli d'Italia* (De mooiste dorpen van Italië). Deze vereniging wil het historisch en cultureel erfgoed van minder bekende Italiaanse dorpen onder de aandacht brengen. Je vindt ze allemaal op www.borghipiubelliditalia.it.

Spectaculair: de Ponte delle Torri in Spoleto.

Zomerse oase: het Lago di Piediluco.

Fraai middeleeuws beeldhouwwerk in Bevagna.

Traditie en Innovatie, ervaar de Dolce Vita!

Ontdek de nieuwe
Kosmo bij onze dealers!
www.laika.it/nl

Enjoy the Dolce Vita.

Carsulae: Romeins stadje aan de Via Flaminia.

PRAKTISCHE INFO

- * **Palazzo Cesi Acquasparta:** vr.-zo. 11-13, 15.30-18.30 uur, toegang €6.
- * **Carsulae:** www.carsulae.site, zomertijd 8.30-13, 14-18.30, wintertijd 9-13, 14-16.30 uur, ma. gesl., toegang €5.
- * **Cascata delle Marmore:** www.cascatadellemarmore.info; de waterval is op variabele tijden in bedrijf afhankelijk van het seizoen, raadpleeg vooraf altijd de website (ook in het Engels), toegang €12.
- * **Rocca Albornoziata Spoleto:** apr.-okt. dag. 9.30-19.30, nov.-mrt. ma.-za. 9.30-18.30 uur.

De Cascata delle Marmore (foto: Regione Umbria).

Romeinen in Umbrië

De aanwezigheid van de Romeinen in Umbrië had alles te maken met de Via Flaminia, een van de hoofdverkeersaders in het Romeinse Italië, die Rome dwars door Umbrië verbond met Rimini. Carsulae was een op en top Romeins stadje aan deze belangrijke weg met alles erop en eraan: een forum, een theater, een amfitheater, thermen. Toen ik hier voor het eerst kwam kon je nog gewoon door een wankel hek het terrein oplopen, maar tegenwoordig is er een heus bezoekerscentrum annex museumje en moet je met je toegangsbewijs door zo'n draaihekje. Het is wederom een zonnige zondagochtend, dit keer in juli, en er is helemaal niemand, we hebben Carsulae voor onszelf. Het is een bijzondere plek. Opgravingen die al begonnen in de 18e eeuw brachten delen van het al genoemde forum, amfitheater en theater aan het licht en we zien dat het laatste nu in de zomer de sfeervolle locatie vormt voor openluchtconcerten. Fascinerend zijn ook de blootgelegde delen van het tracé van de Romeinse Via Flaminia: enorme keien die hier en daar duidelijk zijn uitgesleten door karrenwielen.

Nat Umbrië

Via het oude San Gemini en de provinciehoofdstad Terni rijden we naar de volgende bezienswaardigheid: de grootste waterval van Italië. Want dat is de Cascata delle Marmore, ook al is het geen wonder der natuur, maar ontstond ze toen de Romeinen in de derde eeuw voor Christus de loop van het riviertje de Velino verlegden. Sindsdien stort het water zich met donderend geraas van 165 meter hoogte in de rivier de Nera. Tenminste, als de waterval 'aanstaat', want dat is maar op bepaalde uren het geval, aangezien het water tegenwoordig meestal wordt omgeleid naar een waterkrachtcentrale vlakbij.

Een aangename verrassing is het Lago di Piediluco, zo'n 8 kilometer hiervandaan. Het door beboste heuvels omgeven meer met een omtrek van zo'n 17 kilometer is op een warme dag als deze een ware oase. We strijken neer in het op de noordoever gelegen plaatsje Piediluco, waar een mooi aangelegd wandelpad de oever van het meer volgt. Dat het in trek is bij watersporters is duidelijk te zien aan de vele roeiers, kanoërs en waterfietzers. Langs de wat hoger gelegen hoofdstraat zitten gezellige eetzaakjes die vaak een terras hebben dat uitkijkt over het water. Het is daar prima uit te houden.

BUSBIKER

MEER
WETEN?

WWW.BUSBIKER.COM

INFO@BUSBIKER.COM - TEL. +31 850205170

De fietsendrager

Voor uw buscamper

DRAAIBAAR & OPKLAPBAAR

Zeer ingenieus draaisysteem voor eenvoudige toegang tot de laadruimte van de buscamper. Opklapbaar in slechts enkele seconden.

DEMONTABEL & ZEER COMPACT

Verwijderen van het fietsenrekgedeelte met een zeer eenvoudig schroefsysteem. Laat je verrassen door de stabiliteit van de Busbiker. Een van de compactste fietsendragers in zijn soort.

TOT 3 FIETSEN - 80 KG

De Busbiker kan met gemak het gewicht van 2 of optioneel 3 fietsen of e-bikes tot 80kg dragen.

XM290

De meest uitgebreide fietsendrager voor uw buscamper.

Umbrische cultuurhoofdstad

Op deze Ronde van Umbrië kunnen we niet om Spoleto heen, dat dankzij het al ruim 65 jaar bestaande Festival dei Due Mondi (dans, muziek, theater) een cultuurstad van betekenis is met een fraaie, middeleeuws ogende bovenstad. Sinds een aantal jaren overbrugt een ingenieus stelsel van roltrappen en liften de hoogteverschillen. Zo stijgen we vanaf de parkeerplaats aan de rand van de benedenstad omhoog naar het langgerekte en licht aflopende domein. Daar rijst de Duomo op, met haar fraaie met roosvensters en een mozaïek versierde façade. Het is zonder twijfel een van de meest geliefde fotomotieven in Umbrië. In de buurt van de dom vind je ook de Rocca Albornoziata, een 14e-eeuwse burcht die nog tot in de jaren 80 dienstdeed als gevangenis. Nu is het een museum. Verder is er de spectaculaire, 80 meter hoge Ponte delle Torri, oorspronkelijk een 14e-eeuws aquaduct.

Torniamo a casa – we gaan naar huis

We passeren het tegen een Apennijnenuitloper gelegen Trevi en onderdrukken de neiging om door te rijden naar het mooie en gezellige Spello. We slaan nu af bij Foligno, dat ondanks zijn minder fraaie periferie van bedrijventerreinen een mooie, gezellige (en vlakke!) binnenstad heeft, met veel leuke winkels. Ons einddoel, alvorens terug te keren naar huis, is Bevagna, weer zo'n pareltje onder de Umbrische dorpen. Het heeft uiteraard een middeleeuwse kern, met aan de centrale Piazza Silvestri maar liefst twee romaanse kerken, de San Silvestro en de San Michele. Dat Bevagna's roots nog veel ouder zijn, bewijst de prachtig bewaard gebleven mozaïekvloer die ooit deel uitmaakte van de Romeinse thermen. Nog nagenietend sturen we een uurtje later weer op Massa Martana aan. ●

Terras aan het domein in Spoleto.

De trots van Acquasparta: het Palazzo Cesi.

Genieten aan het Lago di Piediluco.

LEKKER SLAPEN

De lengte van deze 'Ronde van Umbrië' is ongeveer 150 kilometer. Twee overnachtingssuggesties, een aan het begin en een aan het eind van de route:

* **Massa Martana:** Agriturismo Orsini. Kleine camping bij een agriturismo, met zwembad, restaurant en ambachtelijke brouwerij. Het hele jaar geopend (Vocabolo Casa Fanello 302, langs de SR316, gps 42.75488, 12.52938, www.orsiniagriturismo.it/agricampeggio).

* **Bij Bevagna:** Camping Pian di Boccio. Geopend begin april tot eind oktober (Via Pian di Boccio 10, circa 5 km ten zuidwesten van Bevagna, gps 42.91242, 12.58675, www.piandiboccio.com).

WEINSBERG CARALOFT FORD 550 MF: RUIMTEWONDER ONDER DE ZES METER

Tijdens de Knaus/Weinsberg-perspresentatie 2024 meldde het bedrijf vol trots dat de omzet de laatste tien jaar vertienvoudigd is. **Mede dankzij grote flexibiliteit in de vier productielocaties kan de onderneming moeiteloos inspringen op de vraag.**

Tekst en foto's: CamperCaKe

Weinsberg, de bloedverwant van Knaus, was jarenlang aanzienlijk gunstiger geprijsd dan grote broer Knaus. Dat verschil is tegenwoordig te verwaarlozen, zodat het bij een keuze tussen beide nu vooral draait om gevoel en design. Weinsberg speelde in op de behoefte aan kleinere campers en ontwikkelde voor de modellen CaraLoft en CaraSuite (met hefbed) twee voertuigen van onder de zes meter. Nieuwsgierig namen we een kijkje in de halfintegrale CaraLoft, die in afmeting vergelijkbaar is met een kleine buscamper.

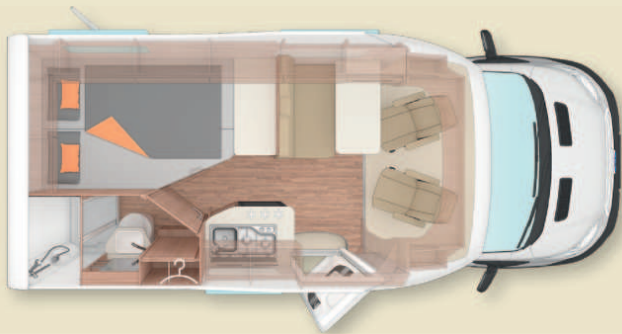
Exterieur

De CaraLoft 550MF is gebouwd op een Ford-chassis met

een 130 pk motor en zes versnellingen. Voor een dergelijke camper voldoet dat prima, maar een automaat biedt meer comfort. De standaard voorzieningen, zoals airco, airbags en audiosysteem, zijn oké. De stoelen zijn goed instelbaar en zitten prima. Fijn is de brede toegangsdeur en met behulp van een elektrische instap kom je makkelijk binnen. Top is de bekende verzorgingbox met water- en stroomaansluiting. Onder het bed is een opbergruimte, die achterin doorloopt tot onder de toiletruimte. De door ons bekeken camper was uitgerust met een Alde-vloeistofverwarming. Bij de inrichting van de CaraLoft kan een keuze gemaakt worden uit zes pakketten.

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Ford Transit chassis
Motor	Ford Transit 2.0 l Ecoblue EURO 6d-ISC-FCM motor
Max. vermogen kW / pk	96 / (130) / 3 500
Maximum koppel Nm/toeren	385 / 1500
Wielbasis	3504 mm
Lengte	599 cm
Breedte	232 cm
Hoogte	275 cm
Stahoogte	200 cm
Maximummassa	3500 kg
Rijklaar gewicht	2805 kg
Laadvermogen	695 kg
Fransbed	210 x 135/123 cm

Interieur

De indeling, met Frans bed links achterin en de douche- en toiletruimte ernaast, zorgt voor een ruimtelijk gevoel bij binnenkomst. Het is heel knap dat de camper, met alles erop en eraan, nog voldoende bewegingsruimte biedt. De tv hangt aan de wand achter de dinettebank, waardoor je zowel vanaf de voorstoelen als vanuit bed kunt kijken. Wel even de hoofdsteen van de dinettebank verwijderen voor goed zicht vanaf de voorzijde. De verduistering in de cabine beviel ons minder. Wij zouden een gordijn met drukknoppen prefereren boven het kunststof rolhor bij het voorraam, dat fragiel oogt en lastig functioneert. Prettig is het grote panoramadakluik in de cabine, waardoor er in combinatie met het dakluik boven de zithoek veel daglicht naar binnen valt. Het interieur oogt fris, mede dankzij de witte kastkleppen rondom. Er hangen plissé rollo's voor alle ramen, er is fraaie indirecte verlichting en een kapstok naast de deur.

Keuken

Het keukenblok naast de toegangsdeur biedt voldoende ruimte. Doordat de spoelbak en het tweepits gasstel één geheel vormen, rest er nog werkruimte op het aanrecht. En, het is verlengbaar. De Dometic-koelkast, een besteklade en een kastje maken het keukenblok compleet. Een handig attribuut is de zeepdispencer tegen de wand.

Douche- en toiletruimte

Via een fraaie houten deur stap je in de doordachte toiletruimte. De wastafel kun je naar wens wegschuiven. De zit op het toilet is niet royaal, maar de douchecabine achterin is prima. Een toiletkast met spiegel, plus een ondiepe hangkast horen bij de badkameruitrusting. Een klein dakluik verfrist de lucht.

Slapen

Verwacht geen reusachtig tweepersoonsbed in een camper van deze afmeting, maar op dit Franse bed lig je prima met z'n tweetjes. Wat lengte betreft is het dik in orde en voor de afgeronde hoek is een (losse) bedverbreder aanwezig. Die maakt de doorgang wel smal. Prettig is het blauwe leeslicht van de spotjes boven het bed. Kastruimte is er voldoende in de bovenkasten rondom, met eronder praktische open vakken. Achter de dinettebank staat nog een lage buffetkast.

Resumé

De stroomvoorziening is in deze CaraLoft Ford goed voor elkaar. De camper heeft vijf 230 volt- en twee usb-aansluitingen. Het is een fijne, zeer compacte camper, waarin je met z'n tweetjes goed uit de voeten kunt. Daarnaast is het voertuig technisch prima gebouwd. De vanaf prijs bedraagt € 84.794. De fabrikant biedt vele opties, waarmee je van de CaraLoft een extra luxe reisgenoot kunt maken. ●

EEN BEETJE VERLIEFD OP DENEMARKEN

Wauw! Totaal verrast stappen we uit onze camper op onze laatste overnachtingsplek in Duitsland; in Rendsburg aan het Noord-Oostzeekanaal. Onder een hoge spoorbrug hangt warempel een fantastische zweefpont (1913), waarop we vanuit onze camper volop zicht hebben. We genieten er een dag van, want de volgende morgen starten we vol spanning onze camper, om voor de eerste keer naar Denemarken te gaan. Eigenlijk is het gek dat onze blik vooral op het zuiden is gericht, maar Denemarken, we komen eraan.

Tekst en foto's CamperCaKe

Mariagerfjord

Wat een mooie en vooral rustige wegen. Na de hectiek in Duitsland is dat het eerste dat opvalt. Het idee dat Denemarken een overeenkomstig landschap als Nederland zou hebben, blijkt gelukkig niet te kloppen. We rijden door uitgestrekte graanvelden, over glooiende heuvels en langs zonnebloemen. Ons doel is de regio Himmerland in het noordwesten van Denemarken. Nieuwsgierig naar de alom geroemde fjorden kiezen we voor de langste, het Mariagerfjord, dat is genoemd naar het stadje Mariager, waar de sympathieke eigenaar van de gelijknamige camping een prachtige plek voor ons heeft. We zitten bijna met onze voeten in zee! De vrolijke Deense begroeting 'Hej' maakt dat we ons hier direct thuis voelen.

Inschepen

Vanuit onze camper zien we het rondvaartschip Svanen voorbij komen. Onmiddellijk lokt een vaartocht ons naar de aanlegsteiger vlak naast de camping. Het Mariagerfjord, dat uitmondt in het Kattegat, is vijftig kilometer lang en onze camping ligt ongeveer halverwege. De passagiersboot vaart naar het stadje Hobro, maar wij stappen halverwege uit bij Bramslev Bakker. Dit is een beschermd natuurgebied van 300 hectare dat direct aan het Mariagerfjord ligt. Vanaf de aanlegsteiger starten diverse wandelroutes, duidelijk

Zweefpont uit 1913 in Rendsburg.

aangegeven op schildjes. Wij maken een schitterende wandeling van zo'n tien kilometer met een paar pittige klimmetjes. Het is een avontuurlijke route die ons regelmatig over smalle geitenpaadjes leidt. We genieten van de vele wilde bloemen, vergezichten over het fjord, waterstromen en banken voor een picknick. 's Middags varen we terug, genietend van zon en zee op het buitendek.

KABE MADE IN
SWEDEN

Alleen het beste.

Wanneer u voor een camper van KABE kiest, kunt u zich verheugen op een comfortabel kampeerleven. KABE campers zijn gebouwd voor alle seizoenen, ook voor het kamperen in de meest extreme weersomstandigheden.

Welkom thuis.

Altijd een stap verder...

KABE

www.kabe.nl

WELKOM BIJ DE EXCLUSIEVE NEDERLANDSE DEALER VOOR KABE CAMPERS!

DE GREEFF RECREATIE, GRAVE WWW.DEGREEFF.NL

Schilderachtig Mariager

In een paar minuten wandel je vanaf de camping het stadje Mariager in, ook wel Rozenstad genoemd. De naam Mariager verwijst naar het Mariaklooster uit de vijftiende eeuw. Eind vijftienhonderd, na de reformatie, verdween het klooster zodat Mariager een onbeduidend vissersdorpje werd. De vestiging van een zoutfabriek bracht in de twintigste eeuw economische groei, evenals het toerisme. Tijdens een wandeling over geplaveide straatjes vallen ons allereerst de mooie, geel gekleurde huizen op. Een flink aantal zelfs met vakwerkgevels. Versierd met rozen zijn ze een idyllisch plaatje. Het pleintje met een bankje en een ijssalon nodigt uit om hier heerlijk te dagdromen. De witte Maria Kloosterkerk is een opvallend gebouw en zeker de moeite waard om binnen te lopen. De oorspronkelijke bouw dateert van midden veertienhonderd. Het was destijds een van de grootste kerken van Denemarken. Na sluiting van het klooster bleek het onderhoud voor het kleine stadje niet haalbaar. Eind zeventienhonderd startte de renovatie, met als resultaat een kerk die past bij z'n omgeving. De fraaie preekstoel stamt uit 1724 en het altaarstuk van rond 1650 is bewonderenswaardig. We wandelen verder en nemen een kijkje in de rozentuin die hier natuurlijk niet mag ontbreken. Verder wandelend komen we in het trollenbos, ontdekken een reusachtige trol en hebben fraaie doorkijkjes op het fjord. We lopen terug naar de haven. Dat is een gezellige, levendige plek met een aantal terrassen en de altijd aanwezige reuring van schepen.

Schilderachtig pleintje om weg te dromen.

In het zoutmuseum leer je alles over het 'witte goud'.

Ontmoeting in het Trollenbos in Mariager.

Dode Zee-ervaring

Dat de dichtbij gelegen zoutfabriek belangrijk is voor de regio toont de aanwezigheid van een zoutmuseum aan de haven, het Mariager Saltcenter. Het is uniek voor Denemarken en we nemen graag een kijkje binnen. We beginnen met een virtuele rit in de mijnwerkerslift om vervolgens door een mijngang te dwalen. Compleet met helm en lamp is dit een aparte ervaring. In een grote houten hut buiten vertelt een medewerker over de zoutwinning in de middeleeuwen. Het zout werd destijds 'het witte goud' genoemd. Per dag maken ze hier nu zo'n veertig kilo, dat je in de winkel kunt kopen. Je volgt het zoutproces en we leren dat de mooiste zoutkristallen ontstaan uit water van 60 graden. Je kunt een bakje vullen met zelf gezeefd zout en ontdekken dat je een babyhuidje krijgt door je met dit zout in te wrijven. Daarna gaat onze badkleding aan om te ervaren hoe het voelt om in de Dode Zee te badderen en dat in Denemarken! Wat een genot. Water van 39 graden waarin je blijft drijven. Echt een bad om in te relaxen en de tijd te vergeten. Na een verfrissende douche en een kopje koffie lopen we weer naar de camping om de hoek. We voelen ons na deze unieke ervaring als herboren.

een veilig gevoel

vanaf
€ 1499,-
is uw camper
ME A
BEVEILIGD

Campers

Onderweg met het veilige gevoel van thuis! ME A VEILIG alarmsystemen beschermen personen en bezittingen, overal en altijd, "gewoon een veilig gevoel" noemen wij dat!

Vanaf € 1499,- is een camper al voorzien van het ME A VERZEKERD beveiligingssysteem. Hiermee zijn dan niet alleen alle eigendommen beveiligd, maar ook het dierbaarste bezit, u zelf! Terwijl de SCM goedgekeurde TV peilzender van Finder is aangesloten bij de meldkamer, houdt u zelf controle via de Finder-online app. En dit voor slechts € 157,78 per jaar. De standaard voor TV-terugvindsystemen wordt inmiddels door de meeste grote verzekeraars geaccepteerd. Deze systemen worden door een netwerk aan gecertificeerde dealers aangeboden en gemonteerd. Uw camper verzekerd bij Aveco verzekeringen? Met een ME A beveiligingscertificaat geniet u volledige dekking voor uw voertuig. Meer info is te vinden op www.me-a-beveiliging.nl Informeer vandaag nog bij ons of uw camperdealer naar uw voordelen door te kiezen voor een ME A VERZEKERD alarmpakket en beveilig uw voertuig met het pakket welke het beste bij uw voertuig past.

ME A VERZEKERD

www.me-a-beveiliging.nl

SCM GECERTIFICEERD TERUGVINDSYSTEEM

CAN-BUS en draadloos alarmsysteem voor campers

CAN-BUS

12/24V

Wireless

Easy add 3.0

102 dB

Track & trace

INBEGREPEN

WIPRO NL

draadloze handzender 868

draadloze magneetcontacten

finder TV peilzender

OPTIONEEL

draadloze gasmelder

draadloze kabellus

Met ME A staat uw veiligheid en comfort voorop!

Op de pedalen

Als fietsliefhebbers komen we hier zeker aan onze trekken, want er zijn een paar mooie en goed aangegeven fietsroutes. Ons doel is vandaag de stad Hadsund, die zo'n vijftien kilometer oostelijker aan het Mariagerfjord ligt. Het fietspad voert ons eerst langs het fjord, richting Dania. Tot 1984 was dit de stad van de cementproductie, maar tegenwoordig gaat het om een andere grondstof: namelijk zout. We passeren de fabriek, kijken even om een hoekje naar binnen en jawel, grote bergen zout liggen daar te wachten op transport. De fabriek produceert jaarlijks 600.000 ton zout. De grondstof is afkomstig van een grote zouthorst net ten westen van Hobro. Hier wordt water meer dan een kilometer onder de grond gepompt om het zout op te lossen dat 250 miljoen jaar geleden is afgezet. Het geconcentreerde zoute water wordt vervolgens naar de fabriek gepompt, waar het wordt verdampt. Omdat hier veel warmte voor nodig is, heeft de fabriek een eigen aardgasgestookte warmtekrachtcentrale. Het bedrijf exporteert ongeveer de helft van de productie naar de andere Scandinavische landen. De fabriek is eigendom van het Nederlandse concern Akzo Nobel. We zijn ondertussen verliefd geworden op de leuke gele huisjes die hier veelvuldig staan, zo ook in Dania. Opvallend zijn de goed onderhouden tuinen, parken en bermen vol bloemen. Het laatste deel van de tocht voert langs korenvelden. Dan ontwaren we het fjord weer, waar de skyline van Hadsund een mooi plaatje oplevert. We genieten van de scheepvaart bij de geopende brug en maken een wandeling door het gezellige centrum. Na een smakelijke lunch in restaurant Faergekroen met fraai uitzicht op het fjord, peddelen we richting camping.

Bloemenweelde in de bermen.

Even terug in de tijd, buurten bij de Vikingen.

Op bezoek bij de Vikingen

Tijdens onze boottocht richting Hobro bekeken we het landschap vanaf het water. Vandaag ontdekken we de omgeving met de fiets. Het is voor ons de beste manier om alles goed in ons op te nemen. De mooie fietspaden dragen bij aan een heerlijke tocht tussen landerijen en door een stukje bos. Ons doel is het buiten de stad gelegen Viking Center Fyrkat. De Vikingen, oftewel de Scandinavische ontdekkingsreizigers, zijn onderdeel van de Deense cultuur. Deze samenleving bestond uit volkeren die leefden tot aan de elfde eeuw in wat nu Noorwegen, Zweden, Denemarken en IJsland is. Hoewel we Vikingen vaak als brute krijgers en plundersaars beschouwen, waren ze ook bedreven handelaars. Goederen die ze verhandelden waren onder andere bont, barnsteen, edelmetalen, juwelen en textiel. De Noormannen blonken uit in het scheepsambacht en de kunst van het zeilen. Bij het Mariagerfjord werd een volledige boerderij van een edelman ontdekt, naast meerdere archeologische vondsten uit de Vikingtijd. Zo ontstond hier een klein openluchtmuseum, een nagebouwd Vikingdorp met negen deels ingerichte huizen. Een aantal keren per jaar spelen 'Vikingen' het leven van destijds na. Je kunt een kijkje nemen in een smederij, er wordt hout bewerkt en kinderen kunnen zich uitleven met spelletjes uit die periode. We wandelen nog zo'n zeshonderd meter verder om de locatie te bekijken waar een ringburg heeft gestaan, die met stenen is gemarkeerd. Het is een boeiende ervaring om even terug te keren in het Vikingtijdperk.

LMC

JOUW VAKANTIE, JOUW LMC!
BEZOEK NU DE LMC DEALER.

 @LMC.CARAVAN @LMC_CARAVAN LMC CARAVAN

WWW.LMC-CARAVAN.NL

We fietsen terug door het centrum van Hobro, waar het op zaterdag gezellig druk is. Een mooi kerkgebouw trekt direct onze aandacht. Binnen raken we onder de indruk van het plafond, met mooie tinten blauw. Verder blinkt het interieur uit door eenvoud. Dankzij opgravingen bij het Vikingkasteel, waar ook christelijke graven zijn ontdekt, wordt aangenomen dat er eerst een houten kerk stond. Waarschijnlijk is die in de twaalfde eeuw vervangen door een stenen kerk.

Stoomtrein

Verbaasd kijken we op als we een fluitsignaal horen op de camping. Er rijdt zowaar een stoomtrein dwars over het terrein. Wat blijkt: tussen Mariager en station Handest boemelt twee keer per week de stoomtrein van de museumlijn Mariager-Handest Veteranjernbane. Bij een nostalgisch stationsloket aan de haven koop je een retourtje in bruin karton, zoals de stationschef dit al honderd jaar geleden verkocht. Van 1927 tot 1966 was hier normaal reizigersverkeer, maar nu brengt de bijna honderd jaar oude Veteranentrein je terug in de tijd. Op zondagmorgen lopen we vol verwachting richting de haven waar de trein al klaar staat. Precies op tijd blaast de conducteur op z'n fluitje en begint de reis van zo'n zeventien kilometer. We zitten in een ouderwetse wagon waar in de bagagenetten authentieke koffers liggen. Je hebt echt de ervaring van een treinreis van weleer, dus geen zachte kussens en vering! Zelfs je kaartje wordt onderweg door de conducteur geknipt. Een leuke ervaring heb je op het open balkon aan de voorzijde van

Haven in Hobro.

de wagon, waar je naast het gave uitzicht ook de kolenrook meekrijgt. Nadat de trein onze camping is gepasseerd, heb je mooi zicht op het fjord. Vervolgens rijden we door het schilderachtige landschap ten zuiden van het Mariagerfjord, terwijl de machinist ijverig gebruik maakt van de stoomfluit. Bij de enkele huizen die we passeren lijkt het alsof je door de tuin rijdt. Na drie kwartier bereiken we het eindpunt: het monumentale station Handest. Tijdens een korte rustpauze nemen we een kijkje in het station, waar de inrichting van destijds nog aanwezig is, zelfs met wachtende reizigers.

Waarom weten we niet, maar Denemarken heeft nooit in onze toplanden gestaan. Daar is vanaf nu verandering in gekomen. We kijken terug op een heerlijke periode in een gastvrij en schoon land. Met de frisse zeelucht nog in de neus en een geweldige ervaring rijker, starten we onze camper. ●

Nostalgie, de conducteur die je treinkaartje knipt!

De stoomtrein rijdt zowaar dwars over de camping.

LE VOYAGEUR LV 7.0 GJF ETERNA: KLASSE CAMPER MET WAUW EFFECT

Le Voyageur campers behoren tot het premium merk van de Franse Pilote groep. Een fabrikant die al ruim veertig jaar met passie luxe en design campers produceert. **Sterk punt is z'n kracht en betrouwbaarheid: Duitse degelijkheid in combinatie met Franse élégance.** Tijdens de perspresentatie in Frankrijk kregen we de nieuwste serie, genaamd Eterna gepresenteerd. Deze nieuwigheid staat op het Fiat Alko chassis, de reeds bestaande Heritage serie op een Mercedes. Wij stellen de Voyageur Eterna van rond de zeven meter graag voor.

Tekst CamperCaKe Foto's fabrikant

Exterieur

De Eterna op een Fiat Ducato krijgt het nieuwste AL-KO STC chassis waardoor het gewicht ongeveer honderd kilo lager is dan z'n voorganger. Dat betekent dat een B-rijbewijs voldoet. Met een lengte van iets meer dan 7 meter is manoeuvreren geen punt. De standaard motor van 140 pk brengt je overal maar de optionele 180 pk met automaat hoort eigenlijk bij dit type camper. Comfortabel rijden valt immers ook onder luxe. In de 26 cm hoge dubbele bodem zijn de watertanks, accu's, bedrading en

omvormer geplaatst. Alles wat met techniek te maken heeft is keurig gemonteerd, een voorbeeld voor de branche! In de opbouw zit geen bestuurdersdeur, deze is optioneel wel verkrijgbaar. Let op de spiegels: hierin zijn camera's gebouwd. Zo heb je geen zogenaamde 'dodehoek' en dat geeft een veilig gevoel. De stoelen zitten prima, het uitzicht is fantastisch en dat zorgt ervoor dat reizen met deze camper een droom is. In de garage zien we een haspel voor de waterslang en een buitendouche, verder is er voldoende plaats voor fietsen en campingmeubilair.

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Fiat Ducato met AL-KO STC chassis
Motor	Fiat Ducato 140 Euro 6d-Final motor
Max. vermogen / (hk)	103 / (140) / 3 600
Maximum koppel Nm/toeren:	350 / 1800
Wielbasis	4000 mm
Lengte	705 cm
Breedte	224 cm
Hoogte	295 cm
Stahoogte	200 cm
Maximummassa	3500 kg
Laadvermogen	455 kg
Hefbed	190 x 140 cm
Bedden achter	rechts 80 x 200 cm links 80 x 190 cm

Interieur

Eenmaal binnen maakt vooral z'n stoere houtstructuur indruk, samen met de roomkleurige leren meubelbekleding vormt dit een magnifiek geheel. Om tv te kijken heb je vanaf de voorstoelen het beste zicht, overdag is deze tv mooi weggewerkt in een wandkast. Doordat het bestuurdersportier ontbreekt heb je dezelfde wandafwerking naast de stoelen. Dat oogt mooi en je cabine is zo top geïsoleerd. Het grote dakluik en een zijraam zorgen voor de lichtinval terwijl ook de prachtige houten vloer aandacht verdient. En 's avonds verhoogt indirecte verlichting de sfeer.

Koken

Bij het keukenblok links naast de toegangsdeur trekt de tweepits kookplaat de aandacht qua design. Ook de zwarte kraan boven de diepe spoelbak is een sieraad. Lades waarvan er ook een met afvalbakken en bovenkasten zorgen voor genoeg opbergplek. Een 230 v aansluiting en dubbele usb poort zijn ook aanwezig. Fijn is het kleine dakluik met ven boven de keuken. Een smalle Thetford koelkast (84 ltr) staat tegenover de keuken.

Douche- en toiletruimte

De compacte badkamer blinkt uit in doelmatige en ruimtebesparende functies. Er staat een comfortabel Thetford banktoilet dat je met twee handen simpel naar achteren wegschuift. Hetzelfde gebeurt met de wastafel die je naar voren en/of achteren schuift boven het toilet. En, zijn beide weggeschoven dan staat er een ruime douchecabine klaar.

Slapen

De slaapkamer achterin is een feestje wat design betreft. Allereerst de fraai verlichte achterwand en mooie gordijnen op een roede. Perfect, geen gepruts met lastige haakjes voor een wasbeurt! De twee enkele bedden hebben goede matrassen en je stapt er makkelijk in en uit via brede traptreden. Onder de bedden staan twee ruime kasten, een met een roede en een met planken. Vervolgens hangt er nog een comfortabel tweepersoonsbed boven de cabine.

Resumé

Deze LV 7.0 GJF Eterna biedt alle voorzieningen die je mag verwachten van zo'n klasse camper. Echt een camper met een wauw effect en fijn dat het nieuwe Fiat Alko chassis z'n gewicht aanzienlijk verlaagt. Ter overweging: laat het hefbed vervallen. Hiervoor krijg je mooie kasten en het levert ook gewichtsbesparing op. Het prijskaartje van deze topper is €152.592,00. ●

REISVERHAAL OVERIJSEL

TUSSEN IJSSEL EN ZWARTE WATER

In de noordwesthoek van Overijssel ligt de Kop van Overijssel. Lopend door oude vissersstadjes als Vollenhove en Blokzijl ervaar je nog duidelijk de band met de oude Zuiderzee. In deze streek ligt ook het Nationaal Park Weerribben-Wieden.

Een uniek waterrijk natuurgebied, ontstaan door mensenwerk. Het waterdorp Giethoorn is tot ver in China bekend.

Tekst Bartho Hendriksen Foto's Mary Kuiper

Eeuwenlang hadden de rivieren de IJssel en het Zwarte Water hier vrij spel in hun weg naar de Zuiderzee, maar in de late middeleeuwen bonden de bewoners met succes de strijd aan met het water. WaterReijk Weerribben Wieden, zoals de regio zichzelf presenteert, is de naam van dit labyrint aan meren, plassen en slootjes. Maar WaterReijk is meer. Zo proef je in Hasselt het hanzeverleden en in Steenwijk herinneren de vestingen aan de Tachtigjarige Oorlog.

Hanzestad Zwolle

Voordat we de Kop van Overijssel binnenrijden, maken we een tussenstop in Zwolle. Via de Oude IJsselbrug rijden we de stad in. Zwolle is een aantrekkelijke stad vol historische gevels, smalle straatjes, verstilde pleintjes en indrukwekkende kerken. Eenmaal binnen de stadsgrachten kun je nauwelijks verdwalen. Altijd blijft de Peperbus, het beeldmerk van de stad, in het zicht. De grootste trekker is museum De Fundatie dat in 2013 werd uitgebreid met een moderne ellipsvormige opbouw, die al snel de bijnaam Het Oog kreeg. Het museum trekt met spectaculaire tentoonstellingen een groot publiek.

Hasseltse aflat

Na Zwolle volgen we het Zwarte Water richting Hasselt. De naam klinkt onheilspellend, maar het zwart verwijst naar zwet wat grens betekent. Van de welvaart die Hasselt als lid van het machtige Hanzeverbond in de 14de en 15de eeuw moet hebben gehad, is nog veel te zien in het stadje. Via de Vispoort, een van de zes poorten die Hasselt vroeger rijk was, betreden we de binnenstad. De 15de-eeuwse Grote Kerk domineert de skyline. Ook het stadhuis uit het midden van de 16de eeuw, de mooie koopmanshuizen en de prachtige grachten die net zoals in Amsterdam de Prinsen- en de Herengracht heten, herinneren aan het rijke Hanzeverleden. Naast handelsstad was Hasselt ook een bedevaartsoord. Uit de wijde omgeving trokken pelgrims naar de bedevaartkapel de Heilige Stede voor een Hasselter Aflat, een kwijtschelding van straffen voor begane zonden. In 1590 werd de kapel op last van de calvinisten afgebroken, driehonderd jaar later werd de huidige Sint-Stephanuskerk met buitenaltaar op dezelfde plek herbouwd.

Net buiten het centrum staan twee fraai gerestaureerde kalkovens waar tot 1990 schelpen tot kalk gebrand werden. De schepen die de turf naar West-Nederland vervoerden, namen op de terugweg als ballast schelpen mee terug. In het Leshuis is een klein museum ingericht.

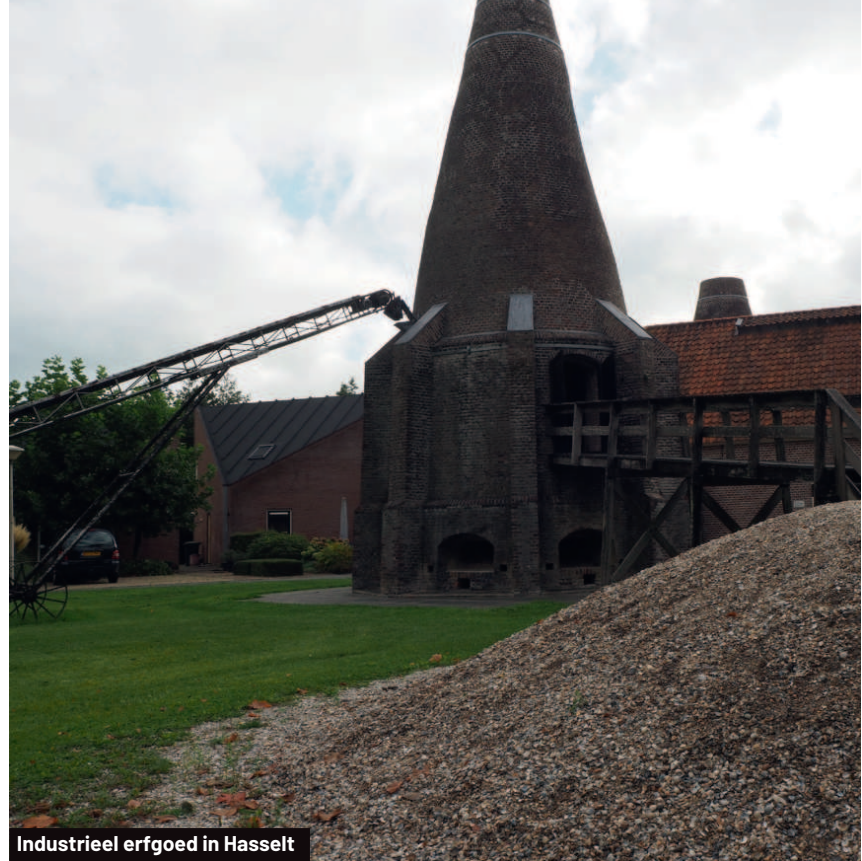
De haven van Blokzijl.

Giethoorn

We laten Hasselt achter ons en rijden via Zwartsluis naar Giethoorn. Aan weerszijden van de kaarsrechte Blauwehandseweg ligt het water van de Belterwijde. Dan doemt Giethoorn op. Het Venetië van het Noorden is uitgegroeid tot een museumdorp dat bezoekers uit alle windstreken aantrekt. Ze stappen in fluisterbootjes en punters die de Dorpsgracht met zijn karakteristieke geknikte bruggen verstoppen. De drukte heeft veel van de charme van het voormalige turfstekersdorp weggenomen. Want mooi is Giethoorn, ondanks alle toeristen. Dwarsgracht, op een paar kilometer van Giethoorn gelegen, is een waardig alternatief. Dit mini-Giethoorn heeft ook een gracht met vele zijsloten en talloze houten bruggetjes. Langs de waterkant staan rietgedekte huizen met karakteristieke kameelrugdaken. De weg eindigt onverbiddeijk bij café De Ottersloot. Dan rest alleen nog te voet of op de fiets de Weerribben in te trekken.

Steenwijk

Steenwijk is een oud vestingstadje. Rond de binnenstad zijn nog delen van de vestingwallen te zien. Alle hoofdstraten binnen de stadswallen komen uit op de grote Markt. De meeste aandacht trekt het groene Jugendstil-hek van Villa Rams Woerthe in het Stadspark. De Amsterdamse architect A.L. van Gendt ontwierp in 1899 deze villa. Het gaaf bewaarde interieur van dit art nouveau-pareltje is rijk aan schilderijen, geglazuurde tegels, marmeren lambriseringen, enorme schouwen en gebrandschilderde glas. In de villa is ook het Hildo Krop Museum gehuisvest, gewijd aan de stadsbeeldhouwer van Amsterdam. Krop werd in 1884 geboren als banketbakkerszoon in Steenwijk. Hij koos na zijn opleiding als bakker voor het kunstenaarschap. Check voor je het huis en museum wilt bezoeken de openingstijden; het museum kan op sommige dagen gesloten zijn.

Industrieel erfgoed in Hasselt

Dorpsgracht in Dwarsgracht.

Oude Vispoort
in Hasselt

Brugwachter
in Kalenberg

Kalenberg

Tot ver in de vorige eeuw kon je het dorpje Kalenberg, net als zoveel andere dorpjes in de Kop van Overijssel, alleen over het water bereiken. Zelfs nu nog zijn de woningen aan de overzijde van de Kalenbergergracht door bruggetjes met elkaar verbonden. Dankzij de afgelegen ligging aan een doodlopende weg, bleef en blijft het dorp zichzelf. Op de heen- en terugweg ervaar je de schoonheid van de eindeloze rietvelden en moerasbossen van de Weerribben. Zeker als je de Hogeweg (niet op zaterdag en zondag), een smalle weg met passeerpunten, neemt richting Blokzijl.

We overnachten in Recreatiecentrum De Kluft aan de rand van het natuurgebied de Weerribben. Het naastgelegen Buitencentrum Weerribben is een mooi startpunt voor een vaartocht met een rondvaartboot, fluisterboot of kano door het natuurgebied.

Zuiderzeedijk

Kuinre is een klein havenplaatsje dat door de aanleg van de Noordoostpolder op het droge is komen te liggen. De oude handelshaven van Kuinre is opgeknapt en weer als zodanig in het Kuinderbos herkenbaar. De roemruchte heren van Kuinre hadden op deze strategische plek rond 1170 hun burcht gebouwd van waaruit zij hun rooftochten op de Zuiderzee uitvoerden en de scheepvaart naar de Hanzesteden langs de IJssel controleerden. Ten zuiden van de oude haven vind je nog de ruïne van de burcht van Kuinre.

De oude Zuiderzeedijk is nu de grens tussen het natte, hoog liggende Overijssel en het strakke, laag liggende Flevoland, de grens tussen het oude en het nieuwe land. De Zuiderzeedijk bij het dijkdorp Blankenham bezweek tijdens een zware storm in 1825 op zes plaatsen. Het binnendringende water kolkte en draaide zo heftig dat op de plekken van de dijkdoorbraak diepe kolken ontstonden. Zoals de kolk ten zuiden van het dorp, een kleine idylle met een picknickbank, hoogwaterkanon en een minimuseum in het kruithuisje. Met het kanon werden de bewoners achter de dijk gewaarschuwd voor overstromingen. Het kruit werd veilig opgeslagen in het huisje achter de dijk.

Het mooiste straatje in Blokzijl

Het museumpadje in Sint-Jansklooster

Blokzijl verrast

In Blokzijl ligt de oude haven – nu jachthaven – als een groot plein midden in het hart van dit voormalige Zuiderzeestadje. Blokzijl heeft een rijke handelsgeschiedenis. Vanuit de haven werd vroeger de turf uit de Weerribben en de Wieden over de Zuiderzee naar alle uithoeken van Nederland vervoerd. Rond de haven staan prachtige koopmanshuizen met sierlijke klokgevels. Ook in de schilderachtige zijstraatjes staan mooie historische panden. Het verkeer perst zich door de nauwe, hoekige hoofdstraat wat soms tot vermakelijke situaties leidt. Rond de brug en de sluis zorgen plezierjachten en toeristen voor drukte. Alles over de geschiedenis van Blokzijl én de haat-liefdeverhouding met de Zuiderzee kom je te weten in Museum Het Gildenhuis in de Kerkstraat, het mooiste straatje van Blokzijl.

De Wieden vanaf de vogelkijkhut in Wanneperveen

NATIONAAL PARK WEERRIBBEN-WIEDEN

Het Nationaal Park Weerribben-Wieden is het grootste laagveenmoeras van Noordwest-Europa. Twee natuurgebieden met eenzelfde ontstaansgeschiedenis, maar met een verschillende uitkomst. Dankzij het bloed, zweet en tranen van turfstekers en rietsnijders ontstond een uniek landschap van meren, vaarten, rietlanden, moerasbossen en trilvenen. Het natte veen werd gedroogd op smalle stroken land, de ribben. Zo ontstond een landschap van weren (veengaten) en ribben (legakkers). In de Wieden werden de smalle ribben door wind en water weggeslagen en vormde zo wieden (meren). De Weerribben bleef dat lot bespaard. Je kunt het gebied bezoeken vanuit twee bezoekerscentra: Sint-Jansklooster (Wieden) en Ossenzijl (Weerribben).

Tank® **O₃**

fresh water system

Veilig water,
àltijd schone
watertank

www.tank-o3.nl

**Adviesprijs
€ 399,-**
Cashback actie
€ 50,- retour*
* zie voorwaarden:
avecverzekeringen.nl

Tank o₃ fresh water system

EEN UNIEK SYSTEEM VOOR SCHOON EN VEILIG WATER,
(BIJNA) ONDERHOUDSVRIJ!

Veiligheid: Tank-O₃ is een klein inbouwsysteem voor in de schoonwatertank. Op basis van elektrolyse wordt zuurstof (O₂) omgezet in ozon (O₃). Ozon is een uiterst sterke, geur- en smaakloze oxidant, vele malen effectiever dan chloor of chloorachtige “middeltjes”. Tank-O₃ zorgt ervoor dat het water in de watertank, maar juist ook de schoonwatertank zelf, volledig kiemvrij blijft. Tank-O₃ doodt alle bacteriën, virussen, schimmels, algen, sporen etc. Het zorgt ervoor dat de watertank altijd geheel biofilmvrij is en blijft en Tank-O₃ werkt preventief om ziekte door Legionella te voorkomen.

Gemak: Na inbouw of aan het begin van het seizoen spoelt u de schoonwatertank grondig, u schakelt het Tank-O₃ systeem in en u bent klaar voor de rest van het seizoen. U vult alleen nog water bij en af en toe controleert u het systeem op kalkaanslag, dat is alles. U hoeft dus niet meer te denken aan het regelmatig toevoegen van milieubelastende middeltjes. De schoonwatertank en het water blijven dus altijd helemaal schoon. Extra gemakkelijk: op het einde van het seizoen of wanneer u de camper, boot, caravan, tiny house enz. een poosje niet gebruikt, dan laat u het water af, dat is alles, de tank is al schoon. Vanaf nu laat u uw voertuig achter met een àltijd schone lege watertank. Het nieuwe seizoen of na een lange tijd begint u dus altijd met een schone watertank. Tank-O₃ is dus beter voor u en het milieu!

Montage: U kunt het Tank-O₃ systeem bij voorkeur laten inbouwen door uw dealer, zie www.tank-o3.nl voor “Dealers” tenzij uzelf een bijzonder handige “doe het zelve” bent die hier niet voor terugschrikt. In elke Tank-O₃ verpakking is een inbouwhandleiding bijgevoegd, de inbouw wijst zichzelf.

Het systeem is zeer onderhoudsvriendelijk. Dit omdat het ozongas naast waterzuivering de gehele binnenzijde van de schoonwatertank, dus ook de bovenkant, volledig schoonhoudt. Uw watertank wordt en blijft als nieuw zonder dat u hier iets voor hoeft te doen!

Met de aanschaf van het Tank-O₃ systeem doet u een investering voor minimaal 10 jaar. Uw gemiddelde jaarlijkse kosten zullen niet hoger zijn dan bij het gebruik van milieubelastende middeltjes, u betaalt dus niets extra voor uw veiligheid en gemak. En deze kosten zijn lager dan een bezoekje aan een arts...<

www.tank-o3.nl
Oss – Nederland

Stad der paleizen

We vervolgen de oude Zuiderzeedijk richting Vollenhove. Ten westen van de dijk ligt het Vollenhovermeer als een herinnering aan de eens zo woeste Zuiderzee. Ook Vollenhove is een oud Zuiderzeestadje met een mooie ronde Oude Haven, een restant van de oude slotgracht rond het kasteel dat hier heeft gestaan. Aan de haven staat de imposante Grote of Sint-Nicolaaskerk, een laatgotische dubbele hallenkerk, met vrijstaande klokkentoren.

Vollenhove werd vroeger dankzij de vele havezaten die de toenmalige adel liet bouwen, ook wel 'Stad der Paleizen' genoemd. Tijdens een wandeling door de binnenstad kom je nog veel rijke en mooie 'paleizen' tegen. Op korte loopafstand van de Oude Haven ligt in het stadspark Old Ruitenborgh de ruïne van het omvangrijke middeleeuwse kasteel Toutenburgh.

De massieve Toren van de Grote Kerk van Vollenhove.

Theeschenerij De Oldenhof.

CAMPERS

In de Kop van Overijssel kun je op verschillende campings met de camper terecht. Vlaktezicht (vlaktezicht.nl) in Genemuiden is een camperlocatie bij de boer. Ook De Kluft (dekluft.nl) in Ossenzijl beschikt over goede camperfaciliteiten.

Overnachten op De Kluft.

Met de waterbus

We maken ons klaar voor de laatste etappe van onze reis door de Kop van Overijssel. Het Bezoekerscentrum De Wieden bevindt zich in de eerste boerderij aan het vriendelijke Beulakerpad in Sint-Jansklooster. Je kunt hier met of zonder fiets de Ecowaterbus nemen naar Blokzijl of Giethoorn door het laagveenmoeras. De boot pendelt twee keer per dag op en neer en je kunt de routes combineren. Onderweg naar Blokzijl passeer je Jonen, een minidorp dat niet over de weg bereikbaar is. Dorpsbewoners parkeren hun auto bij de pont en worden tezamen met fietsers en wandelaars binnen drie minuten over de Walengracht gezet.

Op het landgoed De Oldenhof aan de weg van Vollenhove naar Zwartsluis ligt verborgen in de bossen de gelijknamige koffie- en theeschenerij. Niet zomaar koffie, maar koffie uit Nepal. De eigenaren leggen graag uit waarom deze koffie wordt geschonken. Een prachtige plek om de reis door de waterrijke Kop van Overijssel af te sluiten. ●

Bartho Hendriksen is toeristisch journalist

Praktische informatie

Regio Weerribben Wieden, www.visitweerribbenwieden.com

Hildo Krop Museum, hildokropmuseum.nl

Met dank aan Marketing Oost

VANLIEFHEBBERS: DE BAKERMAT VAN JE DROOMCAMPER LIGT IN GRONINGEN!

Fervent puzzelaar? Dan ben je bij VAN-Jorn aan het juiste adres om jouw unieke camperinterieur samen te stellen. We gaan zes jaar terug in de tijd en wel naar een garagebox in Groningen. Hier start het avontuur van de negentienjarige Jorn Hofman, die camperbussen opknaapt voor de verkoop. Al snel blijkt dat hij over gouden handen beschikt en dat het werk hem boven het hoofd groeit. Zo wordt in 2018 z'n eigen bedrijf geboren.

Tekst CamperCaKe

Studentengroep

Na de aanschaf van een zelfbouwkavel gaat Jorn met een groepje medestudenten aan de slag en verrijst er een pand, waarin de camperbouw plaatsvindt. Al brainstormend ontstaat

het idee om met een modulair interieursysteem te gaan werken, waarbij de campereigenaar zelf kan bepalen welke modules (zoals kast, bed, bank, tafel etc.) hij wil gebruiken en waar hij die plaatst.

Alles wordt uitgedacht, zoals gedetailleerde 3D-modellen. Er worden eigen automatiseringssystemen ontwikkeld en er wordt geïnvesteerd in een computergestuurde frees. Twee jaar na de oprichting is het zover en staat de eerste 'modulaire' camper van VAN-Jorn te pronken in de kampeerhal in Roden.

Productie

Inmiddels bestaat het team uit achttien medewerkers, ieder met zijn of haar eigen specialisme. Het afgelopen jaar verlieten achtendertig buscampers het pand, voor aankomend jaar staat er één per week gepland. Alles gebeurt in eigen productie, waarbij materialen als hout, corian en aluminium worden gebruikt. Daarnaast plaatst het bedrijf hoogwaardige inbouwapparatuur, zoals de Dometic compressorkoelkast.

De bouw

De bouw van een camper bij VAN-Jorn begint met de keuze van de basis: de bestelbus. Het bedrijf biedt de keuze uit vijf merken: Peugeot Boxer, Fiat Ducato, Citroën Jumper, Opel Movano en de Mercedes Sprinter.

Die kunnen ook 4x4 of elektrisch worden aangedreven, alles is mogelijk. Wil je zelf je bus inbrengen, ook dat kan. Op de site staat aan welke criteria zo'n bus moet voldoen.

Dan begint het puzzelen wat betreft de inrichting. Daarbij wordt de klant met raad en daad bijgestaan door ervaren vaklieden. Met een zelfontwikkeld railsysteem plaatst de klant de gekozen meubels en accessoires op de juiste plek. Het is bijzonder dat je vervolgens het bouwproces van begin tot eind volgt. Je krijgt een uitnodiging voor een tussentijds werkbezoek en via foto's en andere informatie blijf je op de hoogte van de vorderingen.

Eindresultaat

Na een eerste camperreisje volgt de 'afstel-afspraken'. Hierbij komt alles aan de orde over het gebruik van jouw bus. Wil je liever een kastje verplaatsen, nog wat accessoires toevoegen en is je bed naar wens? Veel kan nog worden veranderd. Zo doet het enthousiaste team er alles aan om jouw buscamper tot een groot succes te maken. ●

VAN-Jorn B.V.

Duinkerkenstraat 44
9723 BT Groningen
Tel: 050-211 2523
www.vanjorn.com

EEN REIS LANGS DE ZWITSERSE RHÔNE

De Rhône is 812 kilometer lang; 267 kilometer daarvan stroomt de rivier door Zwitserland. Ik volg het water vanaf de bron in westelijke richting door het Duitssprekende deel van het kanton Wallis. **Het is een imposant berggebied met verstilde dorpjes, indrukwekkende kastelen, kleine kapelletjes en bloemrijke weiden.** Mijn reis begint op een vroege, warme herfst dag en eindigt op een koude winterdag in de sneeuw.

Tekst en foto's Daan Kloeg

De bron

De weg gaat steil omhoog, haarspeldbocht na haarspeldbocht. Voorzichtig haal ik een aantal wielrenners in die zwoegend de Furkapas oprijden. Een groepje snelle motorrijders komt mij tegemoet. Ik ben de fietsers nog maar net gepasseerd of ik word zelf ingehaald door een klassieke Jaguar, die vervolgens vol in de remmen moet voor een oude Mercedes-camperbus, die

stapvoets en zwarte dieselwalmen uitstotend de pas probeert te slechten. Het is druk op de weg op deze zonnige en warme najaarsdag.

Ik ben op weg naar de bron van de Rhône. Op 2272 meter hoogte ligt het bekende, inmiddels gesloten hotel Belvédère. Achter de parkeerplaats bij het hotel begint het pad naar de Rhônegletsjer: de oorsprong van de Rhône.

In ijs uitgehakt

Het is slechts een korte wandeling vanaf de parkeerplaats via de souvenirwinkel naar de gletsjer. Tot 1984 was de Rhônegletsjer familiebezit. Al sinds 160 jaar wordt er een 100 meter lange grot in de gletsjer uitgehakt. Elk jaar opnieuw, want de ijsmassa schuift jaarlijks 30 tot 40 meter dalwaarts. Zodra ik de grot inloop, overvalt de kou me. Ik rits mijn jas dicht. De verschillende tinten hel blauw en grijs van het ijs zijn overweldigend. In het ijs zitten - misschien al duizenden jaren - kleine luchtbelletjes gevangen. Ik loop langzaam over de vlonder door de ijstunnel naar de kamer aan het eind van de gang. Aan het ijsdak van de kamer en de tunnel hangen kleine druppeltjes. Ze vallen naar beneden en voegen zich samen in een klein beekje dat naar het meertje rondom de gletsjer stroomt. De Rhône is geboren.

Oude glorie

Ook mijn tocht stroomafwaarts is begonnen. Ik loop terug naar de camper en ga op zoek naar een trein. Nu ben ik niet bepaald iemand die heel warm word van deze voertuigen. Maar een stoomtrein in de bergen is een ander verhaal... Ik ben er nu toch. En de Furka-stoomtrein is zo'n voertuig. De trein rijdt van juni tot oktober het bergtraject van Oberalp in Wallis over de Furkapas naar Realp in het kanton Uri. In een van de haarspeldbochten van de Furkapas is een onverhard pad naar links. Gelukkig heb ik een 4x4 camper en kan ik mijn auto daar parkeren. Een paar honderd meter verderop ligt de spoorbaan van de Furka-stoomtrein. Het is een smalspoorbaan met tandrad. Als het goed is komt de trein over zo'n 15 minuten langs rijden. Ik neem naast de spoorbaan plaats op een rots. En ja, na tien minuten hoor ik een stoomfluit en zie - en ruik - ik een dikke zwarte wolk. Heel langzaam kruipt de stoomtrein naar boven. Je hoort hoe het tandwiel zich knarsend vastgrijpt in de tandradspoorbaan en de stoomtrein vooruit trekt. Het is een beeld uit vervlogen tijden, maar nog steeds prachtig om te zien. Ik pak m'n camera en maak een aantal opnamen. Een paar kilometer verderop stopt de trein op een dubbelspoor en komt er een andere stoomtrein naar beneden. Ik word nogmaals getraakteerd. Magnifiek!

Belalp

De Rhône stroomt in Zwitserland voor het grootste deel door het kanton Wallis. In het Duitssprekende deel van Wallis heet de Rhône 'Rotten'. De taalgrens ligt ongeveer bij de plaats Leuk. Ten westen van Leuk wordt Frans gesproken. Ik beperk mijn

De Rhônegletsjer, de bron van de Rhône

Furka-stoomtrein

verkenningstocht in het Rhônedal tot het Duitstalige deel. Daar is al zoveel te zien.

Zoals de beroemde Aletschgletsjer. Vanuit het Rhônedal rijdt ik bij Naters omhoog naar Blatten en parkeer mijn camper bij de kabelbaan. Deze brengt mij naar Belalp op een hoogte van 2130 meter. Ik pak m'n rugzak en wandel op mijn gemak richting Hotel Belalp, een prachtig 160 jaar oud belle-époque hotel met een fenomenaal uitzicht op de Aletschgletsjer, het Rhônedal en zelfs de Matterhorn. Het gebied Jungfrau-Aletsch, van maar liefst 54.000 hectare, werd in 2001 uitgeroepen tot UNESCO werelderfgoed.

In de verte zie ik het hotel al liggen. Het pad is prima toegankelijk. Aan weerskanten liggen zelfs nu in de herfst nog kleurige, bloemrijke weilanden. Een groepje 'Schwarznase' schapen verdringt zich op een klein sneeuwveldje om er op deze warme nazomerdag verkoeling te zoeken. Bij het hotel zoek ik

VEERSYSTEMEN

making everyday smoother

ONTDEK DE MOGELIJKHEDEN VAN ONZE VEERSYSTEMEN

ERVAAR DE ULTIEME RIJERVARING

VOLLEDIGE LUCHTVERING

VB-FullAir

VB-NivoAir

VB-ActiveAir

HULPLUCHTVERING

VB-SemiAir

VB-LevelAir

HULP- EN VERZWAARVEREN

VB-CoilSpring

SPECIALE ONDERDELEN

VB-FSD Technology

Geniet van een aangename rit met de veersystemen van VB-Airsuspension. Naast de sterk verbeterde veiligheid, ervaren zowel de bestuurder als de inzittenden meer comfort. Reis met onze veersystemen op de meest prettige manier, elke keer weer.

naar een bankje om uit te rusten, maar het is al in bezit genomen door twee geiten. Ik wacht rustig af tot ze een ander heenkomen zoeken. Intussen geniet ik van het geweldige uitzicht op de Aletschgletsjer en bezoek het kleine Belalp-Lüsge kapelletje. In mijn ooghoek zie ik dat de geiten van de bank springen en de grazige weiden opzoeken. Dat is mijn kans. Even uitpuffen.

Brig

Een paar dagen later bezoek ik Brig, een van de grotere steden in het Duitssprekende deel van Wallis, ook wel Oberwallis genoemd. Brig ligt aan de voet van de Simplonpas naar Italië. Tevens een prima uitgangspunt als je een bezoek wilt brengen aan meer mondaine plaatsen als Zermatt en Saas Fee. Die sla ik over, ik ben meer op zoek naar de rustige dorpspareltjes in Wallis. Brig is natuurlijk nog niet zo rustig. Het heeft een prachtig, oud centrum met imposante patriciërshuizen en natuurlijk het 'Stockalperpalast'. Voordat ik daar heen ga drink ik een cappuccino op het terras van restaurant Couronne. De lage zon is nog net warm genoeg om buiten te kunnen zitten. Via een aantal smalle steegjes kom ik in de paleistuin. De lucht

Geiten in Belalp, op de achtergrond de Aletschgletsjer

Het indrukwekkende 'Stockalperpalast' in Brig

KANTON WALLIS

Het kanton Wallis, of Valais op z'n Frans, is een van de 26 kantons van Zwitserland, met de hoofdstad Sion. Centraal in het kanton ligt het Rhônedal. In het zuiden grenst het aan Italië, in het zuidwesten aan Frankrijk en in het westen aan het meer van Genève. Wallis heeft talloze bergen boven de 4000 meter, zoals de Dufourspitze (4634 meter), de Dom (4545 meter) en natuurlijk de bekendste berg van Zwitserland, de Matterhorn (4478 meter). Wallis is tweetalig: in het westen wordt Frans gesproken en in het oosten Duits. Wallis sloot zich in 1815 aan bij het Zwitserse Eedgenootschap, dat door drie kantons in 1291 werd opgericht.

Zowel in de zomer als in de winter is Wallis geliefd bij toeristen. Saas-Fee, Zermatt, Fiesch, Sion, Brig en Martigny zijn geliefde vakantiebestemmingen.

Ongeveer 40 procent van de wijn die in Zwitserland wordt geproduceerd komt uit Wallis; vooral de Fendant is een bekende, frisse wijn. Bij Visperterminen liggen de hoogste wijngaarden van Europa, tot wel 1150 meter boven zeeniveau.

is fris, je voelt dat de winter in aantocht is. De bomen beginnen te kleuren en pronken met hun goudgele loof. De drie stevige torens van het 'Stockalperpalast' rijzen stoer naar de hemel. Een bouwwerk uit de 1678, gebouwd door Kasper Stockalper, een rijke handelaar. Hij bezat onder ander de Simplonpas. Door de tolheffingen werd hij een vermogend man. De binnenplaats van het paleis, met drie galerijverdiepingen, is al even indrukwekkend als de drie torens.

Stroomafwaarts naar Raron

Mijn toch gaat verder langs Visp naar Raron. Visp is een wat grotere industriële stad en minder bezienswaardig, alhoewel het kleine, oude centrum niet onaantrekkelijk is. Raron ligt zo'n 10 kilometer stroomafwaarts van Visp en is bekend om twee totaal verschillende kerken.

Ik parkeer mijn camper op de grote parkeerplaats van de rotskerk Sint Michael. Deze kerk werd geheel uit de rotsen uitgehouwen. Het is een modern gebouw, gemaakt in de zeventiger jaren. De kerk heeft maar liefst 500 zitplaatsen en is daarmee de grootste, hedendaagse grotkerk ter wereld. Er werd dan ook 6.000 m³ rots voor uitgehakt.

LACROS

— BIKING DUTCH —

fietstest.nl

best
getest

ADR
Fietstest
2023

*Jouw ideale reisgenoot voor
onbegrensde avonturen!*

*Lacros Scamper
vanaf €1799*

Google
4.9 ★★★★★
500+ reviews

Nieuwe Eerdsebaan 16
5482VS Schijndel
+31 (0)73 203 2487
WWW.LACROS.NL

Van panfluit en fresco

Van de moderne gotkerk loop ik via het oude centrum van het kleine dorp Raron naar de oude kerk. De bomen kleuren bruin, geel en rood en sommige hebben hun blad al laten vallen. De oude St. Romanus is een kasteelkerk. Het ligt op een rotspunt hoog boven het dorp. De klinkerweg er naar toe is steil. Het is stil, het toeristenseizoen is nagenoeg voorbij. Als ik dichterbij kom hoor ik iemand panfluit spelen in de kerk. Is er een concert binnen? Zijn er toch veel mensen? Omdat ik het concert niet wil verstoren, open ik voorzichtig de zware, houten kerkdeur. Maar er is niemand. Stil loop ik iets naar voren en zie de panfluitspeler voor in de kerk. Er is een magnifieke akoestiek. Ik neem op een van de achterste banken plaats en luister naar mijn privéconcert. Als de fluitist zijn laatste noten heeft gespeeld en het even heel stil is in de kerk zeg ik:

‘Danke, das war sehr schön!’

De panfluitist kijkt verbaasd om.

‘Das war ein rumänisches Lied,’ zegt de oude man.

‘Spielen Sie schon lange Panflöte?’ vraag ik geïnteresseerd.

Hij vertelt mij dat hij op z'n 68ste begonnen is. Voordat ik het beseft, krijg ik een uitvoerig college over verschillende soorten panfluiten, uit welke landen de beste liederen komen en dat hij uitsluitend in kerken speelt vanwege de akoestiek. En deze St. Romanuskerk heeft wel een bijzondere mooie ‘klank’ volgens hem. Al snel gaat het gesprek niet meer over het instrument, maar over zijn gezin en zijn zwaar beschadigde huis dat in het voorjaar getroffen werd door hagelstenen als tennisballen zo groot. Hij vertelt over zijn reizen en zijn leven. Ik luister geduldig.

Hij haalt nog een keer zijn panfluit tevoorschijn en speelt als afscheid een prachtig stuk.

Ondertussen bewonder ik de kleurrijke fresco's in de kerk.

Enkele daarvan werden pas tijdens de laatste restauratie in de zeventiger jaren ontdekt. De ‘dodendans’ bij het Laatste Oordeel is wel een van de mooiste en meest angstaanjagende fresco's; een afbeelding uit de late middeleeuwen.

Mijn aandacht is nog volop bij de fresco's als de laatste panfluitklanken wegsterven.

‘Nochmals vielen Dank!’

‘Gern geschehen,’ zegt de fluitist vriendelijk.

Sint Michael rotskerk in Raron

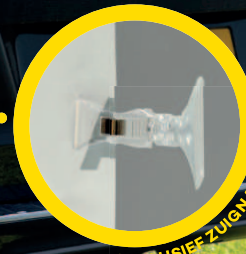

Sint Romanus kasteelkerk in Raron

HABA

happy campers

Lekker buiten douchen!

Scan de QR-code voor meer informatie en de verkooppunten!

HABA Cascata mobiele douchegordijn

Jouw mobiele doucheruimte!

Zorg voor gemak en comfort waar je ook bent met de Cascata mobiele douchegordijn. Of je nu wil douchen op de camping of op reis bent met de camper of caravan. Het Cascata douchegordijn is speciaal ontworpen om jou te voorzien van je eigen doucheruimte.

Met de robuuste zuignappen bevestig je het Cascata douchegordijn binnen enkele minuten, snel en stevig aan de zijkant van jouw camper, caravan of auto.

Duurzaam en veerkrachtig

Het frame van de Cascata is vervaardigd uit hoogwaardig roestvrij staal. Dit garandeert een lange levensduur en bescherming tegen alle weersomstandigheden.

Innovatief design

Een uniek kenmerk van de Cascata zijn de metalen ogen aan de onderkant van het douchegordijn. Deze laten je toe het gordijn met haringen vast te zetten in de grond, waardoor het niet omhoog waait of aan je blijft plakken tijdens het douchen. Dit zorgt voor een comfortabelere en praktischere douche-ervaring.

Compleet met een handige opbergtas

Bij het Cascata douchegordijn ontvang je ook een handige opbergtas. Hiermee kun je het douchegordijn eenvoudig en compact opbergen en vervoeren, zodat het altijd klaar is voor jouw volgende avontuur.

Rainer Maria Rilke

De St. Romanuskerk is niet alleen bekend om zijn fresco's, maar ook om het graf van Rainer Maria Rilke. Ik loop de begraafplaats op, maar kan het niet vinden. Nogmaals loop ik langs de keurig onderhouden graven: Studer, Schnyder, Furrer, Zurbriggen, Zimmerman..., maar geen Rilke. Vreemd. Misschien is het graf in de kerk? Nee, dan had ik het toch moeten zien. Is er achter de kerk nog een begraafplaats? Ik loop erheen. En ja, er is slechts één graf, het graf van Rainer Maria Rilke. Wie was hij? Hij werd geboren in Praag in 1875 en was een van de belangrijkste, lyrische dichters in de Duitse taal. Hij studeerde aan de Duitse universiteit van Praag en in München. Woonde in Parijs, ontmoette Tolstoj, Rodin, Cézanne en verhuisde in 1919 naar Zwitserland. Hier had hij zijn productiefste periode. Hij schreef gedichten, verhalen, een roman en talloze vertalingen vanuit het Frans naar het Duits. Hij stierf in 1926 aan leukemie. Ik sta even stil bij het graf. De rozen op het graf hebben onder de eerste nachtvorst geleden en hangen triest naar beneden.

Het mooiste dorp

Mijn tweewekse reis door het Duitstalige deel van Wallis wil ik in Albinnen afsluiten. Het ligt aan de zonzijde van het Rhônedal. Vanaf Leuk rij ik bergopwaarts richting Leukerbad, maar sla halverwege de beklimming af naar het kleine bergdorp Albinnen. Een dorp van nog geen 270 inwoners met uitzicht op het imposante rotsmassief met de Daubenhorn. Het grootste deel van het dorp is autovrij. Niet dat ze daar bewust voor gekozen hebben, maar de straatjes, steegjes en paadjes zijn veel te smal voor autoverkeer. Ik parkeer mijn camper dan ook aan de rand van het dorp. Albinnen moet een van de mooiste dorpen van Zwitserland zijn. Er is een dorpswandeling uitgezet: de 'Eggweg'. Maar ik besluit eigenwijs mijn eigen pad te kiezen. De circa 200 oude, houten huizen - sommige uit de vijftiende eeuw - staan zo dicht op elkaar dat mijn fotorugzak soms tussen de muren van de huizen klem komt te zitten. Het dorp heeft veel weg van een openluchtmuseum. Het is ook bekend van de ludieke actie om jonge gezinnen met een geldbonus te lokken zich in het dorp te vestigen. Een actie om leegloop van het dorp tegen te gaan. Die bonus kon voor een gezin met twee kinderen oplopen tot 60.000 euro. Uiteraard werden daar wel strenge voorwaarden aan gesteld; zo moest je tenminste tien jaar in het dorp blijven wonen. Ik kijk naar de lucht; donkergrijze wolken trekken het dal in en al snel dalen de eerste sneeuwvlokken neer. De herfst maakt plaats voor de winter. ●

Herfst in Wallis

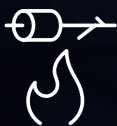
Een van de mooiste dorpen van Zwitserland: Albinnen

ZONNIG WALLIS

Wallis heeft gemiddeld zo'n 2750 uren zon per jaar. Dat is veel in vergelijking met Nederland, dat gemiddeld 1500 uren zon per jaar heeft. Wallis heeft dan ook een landklimaat, warm in de zomer en koud in de winter. Ten opzichte van de rest van Zwitserland is Wallis ook zeker een van de zonnigste en warmste kantons. In het verleden zijn dan ook talloze zogenaamde 'bisses' of 'suonen' aangelegd. Het Franse woord 'le bisse' staat voor hetzelfde als het Duitse woord 'suone', het zijn kleine irrigatiekanalen in de bergen. Deze watergangen zijn soms al honderden jaren oud. De bouwwerken zijn zeer vernuftig gemaakt. Het water stroomt door uitgehakte boomstammen, langs steile rotswanden en uitgegraven watergangen parallel aan de hoogtelijnen naar de almen en kleine bergdorpjes. Het is prachtig wandelen langs deze irrigatiekanalen.

De herfst gaat over in de winter; mijn camper op de Simplonpas

LUILEKKERLAND VOOR DE CULINAIRE REIZIGER

DE FRANSE 'CUISINE', MAJESTEIT ONDER DE KEUKENS

Van Romeinse wijn tot culinaire uitmuntendheid: **hoe de Franse keuken door traditie, innovatie en ongeëvenaarde kwaliteit uit kon groeien tot dé wereldstandaard in de gastronomie.**

Tekst Hans van Bergen Foto's Div. bronnen

Haar invloeden gaan als een stabiele onderstroom van geuren en smaken door vrijwel alle wereldkeukens. Maar hoe kon de haute cuisine zich vanuit haar nederige oorsprong zo majestueus ontwikkelen tot haar status van wereldwijd culinair icoon?

De Franse keuken is niet enkel een verzameling van recepten en technieken; door de eeuwen heen heeft zij zich ontwikkeld tot een kunstvorm, die gestalte geeft aan de essentie van schoonheid en verfijning. Het is een fijnmazig netwerk van smaken en geuren dat zich uitstrekt over heel Frankrijk, waarbij elke streek en elk departement weer eigen nuances toevoegt aan het stevige fundament.

Het ware geluk

Als er een uitspraak is die de verwevenheid van de Fransen met hun cuisine, met goed eten en drinken en het Bourgondische leven weergeeft, dan is het wel die van de legendarische Franse chef-kok Auguste Escoffier: "Goede kookkunst is de basis van het ware geluk." Deze uitspraak weerspiegelt de diepe liefde en het respect voor voedsel die de kern vormen van de Franse culinaire levenshouding. Het is een wereld waarin eten verheven is tot kunst en cultuur en tot een zintuiglijke reis die even rijk en gelaagd is als de geschiedenis van Frankrijk zelf.

Het ontstaansverhaal van de Franse haute cuisine is er een als velen en verschilt nauwelijks van de ontstaansgeschiedenissen van de keukens van veel andere landen. Het verhaal begint in een ver verleden bij de eerste Galliërs. Rauwe en ruwe vechtersbazen en immense liefhebbers van hopen gebraden vlees en sloten bier. Van verfijning was nog nauwelijks sprake. Die begon pas later in te zetten, toen het Romeinse Rijk zich uit begon te breiden tot buiten de eigen landsgrenzen en ook bezit nam van de Franse grond. De Romeinen beschikten toen al over een meer verfijndere blik op de luxe kanten van het leven. Dus ook op de manieren van voedsel- en wijnbereiding die in hoge mate aan hun luxueuze levensstijl bijdroegen. Hun introductie in Frankrijk van de wijnbouw, waardoor in rap tempo zonovergoten wijngaarden in Frankrijk ontstonden, markeerde het begin van een tijdperk, waarin de Franse wijnen een legendarische status zouden bereiken.

Smaakpapillen

Het was deze ontwikkeling van hoogverheven wijnbouwtechnieken, die de Fransen liefdevol omarmden en zich eigen maakten in de eeuwen nadat de Romeinen al lang vertrokken waren, die ook het begin inluidde van de ontwikkeling van de Franse cuisine. De Franse smaakpapillen waren door de sublieme producten van de Romeinse wijnbouw ontwaakt en begonnen nu ook meer en meer te genieten van de diversiteit aan smaken en ingrediënten die de Franse keukens begonnen te leveren.

Toen rond 1300 de cultureel rijke renaissanceperiode zich aandiende, ontstond er een ware culinaire revolutie: de geboorte van de haute cuisine. Dit was het tijdperk van extravagante banketten, waarbij de adel zich overgaf aan overdadige feesten en bacchanalen van smaak en overvloed. Het was tevens de tijd van de Franse arts en schrijver François Rabelais. In zijn werken loofde hij deze gastronomische weelde in hoge mate. De keuken werd een speelveld voor creativiteit en verfijning, die zich spiegelde aan de uitbundigheid van de in die renaissanceperiode opbloeiende kunsten en wetenschappen.

Kookboeken

De smaakverheerlijkende beschrijvingen van Rabelais zetten de toon voor een nieuwe vorm van boeken, de kookboeken. Een gebruik dat vooral in de 17e en 18e eeuw tot snelle ontwikkeling kwam. Kookboeken werden de hoeksteen onder de verdere ontwikkeling van de haute cuisine. Want deze diepgaande boeken, rijk aan recepten en beschrijvingen van technieken, legden de culinaire inzichten van eeuwen vast en markeerden de overgang van mondelinge overlevering naar geschreven erfgoed. De Franse keuken was niet langer enkel een praktijk die werd uitgeoefend in keukens, het werd een studie, een onderwerp van intellectuele nieuwsgierigheid en nationale trots. Verleden en heden begonnen samen te smelten, evenals traditie en innovatie. Dit was de smeltkroes waaruit de moderne Franse keuken zou ontstaan – een keuken die de wereld zou gaan veroveren met haar smaken, haar stijl en haar ziel.

Boeuf Bourguignon, onbetwiste ster uit de Franse keuken.

Smaak- en oogstrelende keukenkunst.

Frans brood en patisserie wereldwijde graadmeters voor kwaliteit.

Revolutie in de keukens

Een belangrijke periode die heel Frankrijk op zijn kop zette en op vele vlakken voorgoed veranderde, de Franse revolutie, bracht ook een aanzienlijke revolutie teweeg in de keukens van het land. Misschien minder gewelddadig en bloederig, maar niet minder revolutionair. Terwijl op de pleinen van Parijs en in andere steden volop koppen van aristocraten rolden onder de vallende bijlen van de guillotines, zette zich naast het ontstaan van een nieuw politiek tijdperk ook de culinaire democratisering in. De haute cuisine, voorheen het exclusieve domein van de adel, vond zijn weg naar het volk. Dit was de periode waarin fijne gerechten een symbool werden van vrijheid en gelijkheid. De vele chefs die voorheen gedienschtig de privékeukens van de adel bemanden, stonden nu aan de vooravond van een nieuwe uitdaging. Met het verdwijnen van hun traditionele adellijke meesters, openden zij hun eigen etablissementen, waarmee het concept van het moderne restaurant werd geboren. Deze etablissementen waren niet langer exclusieve salons, maar gastvrije huizen en herbergen van smaak, toegankelijk voor ieder die de verfijnde Franse keuken wilde proeven. De vele vrijheden voor het volk die door de revolutie waren ontketend, maakten ruim baan voor een regiment aan creatieve en gepassioneerde chef-koks die, ontworsteld aan het juk van de aristocratie, nu volledig tot bloei kwamen.

Culinaire sterren

Beroemde chefs zoals Marie-Antoine Carême en Auguste Escoffier begonnen hun opmars, waardoor de status van chef-kok transformeerde van eenvoudige kookdienaar tot gevierd kunstenaar. Hun gerechten, vol van smaak en innovatie, werden, evenals de koks zelf, de sterren van de Parijse culinaire scene. Gastronomisch Parijs werd een culinair speelveld waarin niets te dol was en alles kon. Chefs probeerden elkaar voortdurend met nieuwe en steeds verfijnder wordende technieken de loef af te steken. In deze periode ontstonden dan ook veel gerechten die nu als klassiek worden beschouwd. Het verhaal gaat dat tijdens de Revolutie, toen kip schaars was, de populaire 'Poulet à la Marengo' ontstond. Het gerecht, bestaande uit kip, knoflook,

tomaat en cognac, zou door Napoleon's chef zijn gecreëerd na de Slag bij Marengo. Dergelijke anekdotes voegen een vleugje romantiek en avontuur toe aan de Franse keuken.

Binnen deze hele stroom van gastronomische vernieuwingen deed in de 19e eeuw ook een nieuw, niet te onderschatten fenomeen zijn intrede; de opkomst van voedselcritici en recensenten. Restaurants en chefs voelden zich ineens niet meer onbespied in hun keukens. Er werd op hen gelet. De vlijmscherpe pennen van de critici konden het lot bepalen van restaurants en van chefs. De criticus werd een intermediair tussen de chefs in de keukens en de gasten aan de tafels. Een scherprechter die met zijn pen voor volle tafels kon zorgen of een restaurant de vernieling in kon helpen. Een positie die nog steeds een cruciale plaats inneemt in de culinaire wereld. Het waren deze critici die een onuitwisbare rol speelden in het vormgeven en promoten van de haute cuisine, waardoor die kon uitgroeien tot een onmiskenbaar onderdeel van de Franse cultuur en identiteit.

Podia van expressie

Terwijl de 19e en vroege 20e eeuw voortschreden, spoorde een innovatief en gepassioneerd vuur chefs in het hele land voortdurend aan om te zoeken naar gastronomische vernieuwingen. In die tijd begonnen de Franse keukens zich om te vormen tot podia van artistieke expressie en innovatie. Chefs ontpopten zich tot ware culinaire kunstenaars en componisten. Vergaande verfijningen zetten niet alleen de hoge standaard van de Franse keuken nog enkele treden hoger op de gastronomische ladder; ook de presentaties van de gerechten werden alleen maar oogstrelender.

Onder de vele gerenommeerde Parijse chefs in die periode bevond zich ook Auguste Escoffier, een naam die synoniem is voor revolutionaire veranderingen in de wereld van de gastronomie. Escoffier, vaak beschouwd als de keizer onder de chefs, bracht de Franse keuken naar nieuwe hoogten met zijn verfijnde benadering van koken en presentatie. Zijn 'Guide Culinaire' werd een bijbel voor chefs over de hele wereld en introduceerde concepten zoals 'brigade de cuisine', die voor een revolutie in de keuken zorgde, door het vaststellen van een systematische inrichting van de keukenorganisatie.

Iconische gerechten

Escoffier's invloed strekte zich uit tot de ontwikkeling van nieuwe gerechten en kooktechnieken. Zijn beroemde Pêche Melba, een dessert gecreëerd voor de Australische sopraan Nellie Melba, en zijn Tournedos Rossini, een uitbundige combinatie van filet mignon, foie gras en truffel, zijn maar twee voorbeelden van zijn inventiviteit die de tand des tijds hebben doorstaan.

In deze periode zag de Franse keuken ook de opkomst van iconische gerechten die vandaag de dag synoniem staan voor Franse gastronomie. Neem bijvoorbeeld de Boeuf Bourguignon, een rustieke stoofpot die de essentie van de Bourgondische regio vangt, of Coq au Vin, een gerecht dat zijn oorsprong vindt in de boerderijen en velden van Frankrijk, waarbij een eenvoudige kip wordt getransformeerd in een rijk en vol aromatisch gerecht.

Toevallig koningsmaal

Naast deze culinaire innovaties, waren het de verhalen en anekdotes rond deze gerechten die ze een plaats in de harten van mensen over de hele wereld gaven. Zo wordt gezegd dat de Soupe à l'Oignon, een eenvoudige maar hartverwarmende uiensoep, zijn oorsprong vond in de keukens van het Franse koningshuis, waar het per ongeluk werd uitgevonden door een hongerige koning die niets anders had dan uien, boter, en champagne.

Aveco

expertise & taxatie

De specialist voor expertise en taxatie van jouw camper, caravan of tenttrailer

Aveco expertise & taxatie is de specialist op het gebied van expertise en taxatie van campers, caravans en tenttrailers. Onze experts taxeren dagelijks en schieten te hulp bij het vaststellen van schade.

- objectief
- deskundig
- professioneel

Hoogstaande kookopleidingen, stevige ankers van de haute cuisine.

Deze periode markeert de opkomst van de Franse keuken als een kunstvorm, waarbij chefs niet alleen koken, maar ook creëren, innoveren en inspireren. Hun nalatenschap is niet alleen een collectie van recepten, maar vormt een blijvende invloed op de manier waarop we over eten denken en praten.

Tijdloze allure

De reis door de historie van de Franse keuken is meer dan enkel het verkennen van gerechten en technieken; het is een duik in een wereld waarin eten gelijkstaat aan kunst, geschiedenis en passie. Van haar historische wortels tot de moderne tafels, heeft de Franse keuken zich gaandeweg ontwikkeld tot een culinair icoon, geroemd om haar verfijning, diversiteit en innovatie. Terwijl de wereld verandert, blijft de allure van de Franse keuken tijdloos, als een teken van haar onvermoeibare toewijding aan kwaliteit en haar blijvende invloed op de wereldwijde gastronomie.

Veel geroemde, in de Franse keuken ontwikkelde kooktechnieken, zijn door de eeuwen heen van invloed geweest op alle keukens in de wereld, hoe ver hun gerechten vaak ook af lijken te staan van die van de Franse keukens. Technieken als sauteren en blancheren. In voormalige koloniën zoals Vietnam, is de invloed duidelijk met gerechten als bánh mì, een fusie van Frans stokbrood met lokale ingrediënten. De diversiteit van de Franse keuken, van Normandië's boterachtige gerechten tot de kruidige smaken van de Provence, heeft wereldwijd culinaire innovatie geïnspireerd, waarbij lokale en Franse tradities samensmolten tot nieuwe smaakcombinaties.

De moderne Franse keuken

De moderne Franse keuken is haar status van gastronomische koningin nog altijd aan het verdedigen en hoog aan het houden. Omdat er mede door de voortschrijdende techniek steeds weer nieuwe innovatieve kookapparatuur beschikbaar komt, blijven ook de Franse chefs zich met nieuwe technieken door ontwikkelen. Daarbij nauwkeurig, als een schatplicht aan het rijke culinaire verleden van Frankrijk, de balans in het oog houdend tussen traditie en innovatie.

Topchefs als Alain Ducasse en Pierre Gagnaire zijn voorbeelden van koks die nieuwe smaken en technologieën omarmen zonder de essenties van de haute cuisine uit het oog te verliezen. De voortschrijdende globalisatie geeft ook de Franse koks steeds meer inspiratie tot fusies van wereldwijde smaken. Maar de nadruk blijft liggen op versheid, precisie en balans. Ook nieuwe inzichten rond de gezondheidsaspecten van goed voedsel en eten creëren nieuwe stromingen in de Franse keukens. Voor de hopen vlees en sloten bier van de vroege Galliërs is in de moderne Franse keuken geen plaats meer. Met de focus op gezondheid, duurzaamheid en ethiek, evolueert de Franse eetervaring meer en meer naar kleinere porties en seizoensgebonden, lokaal geproduceerde ingrediënten.

Baken

Hoewel de laatste decennia tv en andere media met hun vele kookshows een ware hype creëren rond kwalitatieve en kunstzinnige bereidingen van voedsel, blijft de Franse keuken stram recht staan als een baken in de gastronomische wereld. Dat niet alleen door de vele gerenommeerde culinaire opleidingsinstituten in het land, waar chefs uit de hele wereld hun opleiding, of een deel daarvan, genieten. Maar ook door de onuitwisbare Franse voetafdruk in het wereldwijde gastronomische landschap, die een gevolg is van eeuwenlange passie, innovatie en trouw aan traditie. Die diepgewortelde ingrediënten, die de Franse keuken kenmerken, zullen niet snel ingehaald kunnen worden. ●

Genieten van Franse kookkunst kan op bijna elke straathoek.

RAEMA

Caravans & Campers

FRANKIA

HYMER

yulon
BY FRANKIA

WWW.RAEMACAMPERS.NL

HULSENWEG 8 NEDERWEERT 0495-725900

HYMER

SPAANSE MILIEUZONES

Volgens de Spaanse wet moet in alle steden met meer dan 50.000 inwoners een lage emissie zone worden ingevoerd. Deze milieuzones of lage-emissiezones (zonas de bajas emisiones) zijn alleen toegankelijk voor voertuigen die een geldige milieusticker (etiquetas medioambientales of distintivo ambiental) hebben. De zones zijn aangegeven via speciale verkeersborden. Deze Spaanse milieusticker is niet

te verkrijgen voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. Een Deense, Duitse, Franse of Oostenrijkse milieusticker is daarom ook in Spanje geldig. Heb je nog geen milieusticker, koop dan voor je op reis gaat naar Spanje het Franse vignette Crit'Air, dat is ook handig op doortocht door Frankrijk. Ben je al in Spanje en heb je geen geldige sticker, parkeer dan buiten de stad en rijd de stad niet in om boetes te voorkomen.

THETFORD

De Twusch is een porseleinen inzetstuk voor alle Thetford toiletten en is ontwikkeld door een Duits familiebedrijf. Het is krasbestendig, antibacterieel en gemakkelijk schoon te maken. Een kleine ingreep zorgt voor een blinkende toiletput, daar word je blij van. Het inzetstuk weegt ongeveer 800 gr en je monteert het eenvoudig zelf. Advies, dicht de randen af met siliconen kit. Dat staat netter en zo houd je de toiletput goed schoon.

- Verlengt de levenscyclus van het product
- Lichtgewicht oplossing, max 800 g
- Gepatenteerde oplossing
- Oorspronkelijk ontwikkeld door een Duits familiebedrijf
- Thetford houdt verdere productontwikkeling in eigen beheer

CAMPINGCARD ACSI-KORTINGSKAART MET QR-CODE

Favoriet onder kampeers, de CampingCard ACSI-kortingskaart. Op ongeveer 3.000 geïnspecteerde campings in Europa overnacht je voordeliger met de CampingCard ACSI-kortingskaart. Daarnaast heb je ook nog toegang tot informatie over 9.000 camperplaatsen. Zowel de digitale als de fysieke kaart bevat vanaf 2024 een QR-code. Zodra de QR-code wordt gescand, worden je gegevens geopend in het ACSI Campsite Portal op de camping. Dit vergemakkelijkt en versnelt het inchecken omdat het handmatig overnemen van gegevens niet meer nodig is. De CampingCard ACSI-app op je telefoon is voor menig camperaar haast onmisbaar omdat je ook offline je camping- of camperplaatseninformatie kunt zoeken.

De ACSI CampingCard & Camperplaatsen Digitaal is met ingang van 2024 ook volledig digitaal verkrijgbaar vanaf € 21,95. Bekijk de mogelijkheden en bestel op www.acsi.eu.

ZWERVERN DOOR FRANKRIJK

Kent u Frankrijk ook als ideaal camperland?

Dat er prachtige tolwegen zijn om snel naar het zuiden te reizen is alom bekend. Maar als je die gebruikt mis je wel veel van het Franse landschap met z'n lieflijke dorpjes, gezellige marktpleinen, uitgestrekte koolzaadvelden en wijngaarden.

Tekst en foto's: CamperCaKe

Zeg nu zelf, wat een genot is het om 's morgens bij de Franse bakker binnen te lopen. Alleen al bij de geur van al die verschillende soorten stokbrood loopt het water je in de mond. En een croissant chocolate van de Franse bakker is toch een koninklijke traktatie. Graag nemen we u daarom mee langs een route, zonder tolwegen, richting het zuiden. Met onderweg leuke stops die zeker de moeite waard zijn om eens een dagje langer te blijven.

Metz, een waardige tussenstop

We beginnen onze reis in het noordoosten, in de stad Metz. Een stad waar de meeste campers aan voorbij rijden en dat is jammer. Je staat werkelijk verbaasd als je deze stad inloopt! We strijken neer op camping Municipal de Metz-Plage (www.metz.fr), afslag 33 (Metz-Nord). De camping is geopend van half april tot eind oktober. De camping ligt mooi aan de oever van de Moezel en je loopt zo het stadscentrum in. De camping stroomt

iedere avond helemaal vol, een echte overnachtingcamping dus. De receptie is tot 21.00 uur geopend, stadsinfo is hier verkrijgbaar.

De volgende morgen lopen we het aantrekkelijk centrum in. We zijn verrast door het grote aanbod van mooie kledingzaken, restaurantjes en pleinen met gezellige terrassen. Grootste bezienswaardigheid is de kathedraal Saint-Etienne met prachtig gebrandschilderde ramen. In de kerk ligt informatie klaar voor de bezoekers in diverse talen. Loop tegenover deze kathedraal even de aantrekkelijke overdekte markt binnen. Uniek is het smaakvol aangelegde park vol bloemen en een fontein, te vinden voor het statige opera/theater-gebouw. Daarnaast zijn er veel oude gebouwen met karakteristieke gevels, kerken, musea en parken. We genieten volop van de gezellige sfeer in deze stad. Deze stadscamping is daarom een echte aanrader voor een langer verblijf.

Dat is moeilijk kiezen, zoveel lekkernijen!

Stadscamping Metz.

Pont à Mousson, top voor de camperaar

In deze omgeving kun je ook kiezen voor de dertig kilometer verder gelegen camperplek Port de Plaisance aan de Boulevard de Lattre de Tassigny in Pont à Mousson (www.ville-pont-a-mousson.fr). Wat ons betreft hoort deze plek zeker thuis in het rijtje mooiste camperplekken van Frankrijk. Je vindt hier afgebakende plaatsen aan de haven met uitzicht over de Moezel. De slagboom (vanuit de receptie bediend) is na 20 uur gesloten. Aanmelden en betalen bij het havenkantoor. Toilet, douche en stroom zijn bij de prijs inbegrepen. 's Avonds is het gezellig toeven in het kleine restaurant op de camperplek. Onder het genot van een drankje en een hapje kun je kennismaken met medecamperars. Het centrum ligt op zo'n 500 meter, even de brug over lopen en dan wijst het zich vanzelf. Gezellig voor een wandeling of om een terrasje te pakken. Een voortreffelijke bakkerij vind je aan de overkant van de weg.

Ligny en Barrois, op de pedalen langs het kanaal

Nog nagenietend van ons heerlijke ontbijt starten we de camper en vervolgen onze route naar de camperplek in Ligny en Barrois. Te vinden aan de N4 tussen Nancy en St. Dizier. Vanuit Metz neem je de A31 richting Nancy, daarna volg je de N4 (Troyes par RN). De gratis camperplek Relais Nautique ligt aan de haven van het Marne-Rijnkanaal. Dichtbij ligt het kleine centrum met een bakker en een supermarkt. Hier komt de fiets goed van pas want er is een mooi fietspad langs het kanaal. Een aanrader is de fietstocht naar Bar-le-Duc, een oude stad waar de rivier Ornain dwars doorheen stroomt. De route van ruim 15 kilometer loopt langs het Marne-Rijnkanaal.

Wat een feest is reizen met de camper toch. Van niemand afhankelijk en aan leuke camperplekken geen gebrek. Soms komen we een voor ons onbekende plek tegen, maar dikwijls zoeken we de avond voor vertrek naar een mooie bestemming.

Heerlijke fietstochtjes hebben we vanaf camperplek Relais Nautique gemaakt en opgewekt gaan we weer op pad. We pakken de route weer op naar St. Dizier richting Troyes (D384). Deze weg gaat over in de D400 en later bij Brienne la Chateau in de D960. Let op, als je dit stadje binnenrijdt doemt voor je het kasteel op waar deze plaats z'n naam aan te danken heeft. Met recht een schitterend bouwwerk. In Troyes de rondweg richting Auxerre volgen (N77). Na Auxerre verder richting Nevers via de N151. Het golvende landschap dat je onderweg tegenkomt geeft telkens nieuwe vergezichten. Vooral in het voorjaar is dat indrukwekkend, dan verandert deze omgeving in één gele zee van koolzaadvelden.

Nevers, prachtig uitzicht vanuit de campingstoel

Na een mooie rit komen we uit op de A77 waar we afslaan bij afrit 37 voor een bezoek aan Nevers. We kiezen dit keer voor Camping de Nevers, die rechts voor de brug aan de Rue de la Jonction ligt (www.campingnevers.com). Groot pluspunt van deze camping is z'n fraaie ligging aan de rivier de Loire. Vooral 's avonds is het uitzicht op de verlichte stad aan de overkant van de rivier magnifiek. Er is keuze uit staanplaatsen aan de oever of iets hoger gelegen plekken. Voor vers brood loop je de brug over naar de bakker. Ondanks het zicht op de stad is het op de camping heerlijk rustig.

Het is een aanrader de fiets mee te nemen naar deze camping. Naast de camping begint een fietsroute langs het Canal Latéral à la Loire. Na 15 km vloeien de rivieren de Loire en de Allier samen en zie je een prachtig aquaduct. Ook het centrum van Nevers is zeker een bezoek waard. Vroeger was dit het centrum van plateelbakkers (handgemaakte tegels) en deze kunst is nog volop te bewonderen. Op de heuvel staat het majestueuze hertogelijke paleis, bekend als een van de eerste kastelen aan de Loire. Neem ook een kijkje in de kathedraal met bijzondere hedendaagse glas-in-loodramen. Een grote autovrije zone in het centrum nodigt uit om lekker te shoppen.

Mooi fietspad langs het Marne-Rijnkanaal.

Fijne camperplek in Pont à Mousson.

Viaduc de Garabit, een tussenstop waard!

St Pourçain sur Sioule, aantrekkelijke bloemenstad

Na een paar topdagen trekken we weer een stukje zuidelijker, nog nagenietend van onze aangename avonden aan het water. Het camperleven kan zo mooi zijn. Voorbij Moulins verlaten we de N7 richting Montluçon (N79), na enkele kilometers slaan we rechtsaf (D2009) richting onze volgende bestemming, St. Pourçain in de Auvergne.

De prachtige gratis camperplek Aire de Camping-Car de la Moutte (www.ville-saint-pourcain-sur-sioule.com) ligt aan de Rue de la Moutte en wordt prima aangegeven. Rustig gelegen aan een riviertje met eromheen sportvelden. Er is ruimte voor 73 campers en tegen betaling is er stroom. Na een wandeling van zo'n 500 meter kom je in het fraaie bloemenstadje. Een levendig centrum met leuke terrassen en mooie platanen. Met een beetje geluk kun je op zondag een communiestoet treffen. Bekend als wijnstreek, vind je hier de oudste wijngaard van Frankrijk, gesticht rondom een klooster uit de 5e eeuw. Wil je hierover meer weten, breng dan een bezoekje aan het wijnmuseum.

Onze tocht gaat verder via de D2009 tot Clermont-Ferrand, vervolgens de A75 richting Montpellier. We krijgen nu totaal andere uitzichten, we gaan de bergen in. Door het hoogteverschil moet je tijdens de rit af en toe even flink slikken vanwege dichtzittende oren. Het hoogste punt op de route is 1107 meter.

St Pourçain sur Sioule met z'n bloemenpracht.

Aire de Garabit, met dank aan Gustave Eiffel

Wanneer we de A75 verder volgen, maken we na zo'n 30 km onze eerste koffiestop op een bijzondere parkeerplaats. Deze culturele stop is een must. Hier vind je namelijk het beroemde Viaduc de Garabit (www.garabit-viaduc-eiffel.com), een spoorboogbrug ontworpen door de Franse ingenieur Gustave Eiffel. Vanaf de parkeerplaats heb je zicht op deze brug die de rivier de Truyère op een hoogte van 122 meter overspant. De brug dateert uit 1884 en er rijdt per dag slechts één passagierstrein over: de Corail-spoorlijn van Clermont-Ferrand naar Béziers. Door de vaak waaiende Mistral was het uitgesloten dikke (betonnen) profielen te gebruiken. Daarom werd voor gietijzer gekozen, net zoals later bij de bouw van de Eiffeltoren. Op de parkeerplaats is een interessant informatiecentrum.

Como Campers in Nijkerk voor onderhoud van uw camper van A tot Z

Bij Como Campers in Nijkerk vind u een unieke camperwerkplaats, waar we van A tot Z uw camper onderhouden, renoveren of uitbreiden met accessoires. Wij doen niet alleen het technisch onderhoud van uw camper, maar ook het totale camperinterieur en -exterieur. Wilt u bijvoorbeeld een nieuwe koelkast, antenne of een levelsysteem. Kom langs in Nijkerk. Bij Como Campers doen we alles onder een dak.

Technisch onderhoud, service en APK-keuring

Reparatie exterieur

Interieur onderhoud, vernieuwen en accessoires

Reinigen, poetsen en waxen

En natuurlijk bent u bij ons ook op het juiste adres voor het kopen, verkopen en huren van een camper. Wij hebben een gevarieerd aanbod van nieuwe campers en occasions. Kijk eens op onze site www.comocampers.nl. Wij zijn importeur en dealer van :

PILOTE

LE VOYAGEUR

acrosscampers

Tabaksplanter 4, 3861 SH Nijkerk Telefoon 033 245 47 62

Voor uw complete campervakantie

Millau, stad van uitersten

Voldaan vervolgen we de mooie A75, onder de indruk van prachtige vergezichten met soms besneeuwde bergtoppen in de verte. Uiteindelijk daalt de weg snel en verlaten we bij afrit 45, net voor de beroemde tolbrug, de A75 en rijden Millau binnen. Van hieruit heb je geweldig zicht op de grootste bezienswaardigheid van deze stad. Dit meesterwerk bestaat uit een meervoudige tuiconstructie over de rivier de Tarn. Geopend op 14 december 2004 is het zelfs de hoogste brug ter wereld (in constructiehoogte). Wij rijden naar camperplek Aire Camping-Car Park (www.camping-car-park.com) aan de Rue de la Saunerie. Hier is plaats voor 41 campers. Het terrein is afgesloten door middel van een slagboom.

In tien minuten wandel je vanaf de camperplek naar het centrum van Millau, een toeristische trekpleister. 's Zomers zijn de lanen heerlijk koel door de talrijke platanen. Er zijn veel terrasjes te vinden, kortom een gezellig centrum om te winkelen. Het getik van jeu de boulesballen is hier dagelijkse muziek. Op veel pleintjes spelen de Fransen graag het spel petanque, volkssport nummer één van het land. Het gaat er altijd fanatiek aan toe, wij kijken er graag naar. Op de rivier de Tarn zijn tal van kanoërs actief. Wil je dit zelf eens proberen, huur dan een kano. Langs deze rivier vind je ook diverse campings, een goed alternatief voor een langer verblijf in dit heerlijke oord.

Jeu de Boules, volkssport nummer 1 in Frankrijk.

Platanen geven sfeer aan Millau.

Fraai zicht op het Viaduct van Millau.

rustige wegen met verrassende vergezichten.

Wij zijn het samen roerend eens: wat is Frankrijk toch een geweldig camperland. Veel mooie wegen zonder tol en onderweg zoveel gezellige stadjes met perfecte voorzieningen voor de camperaar. Heb je voldoende vrije tijd dan is zo'n zwerfrondje een echte aanrader! Geniet van de Franse keuken en de voortreffelijke wijn kortom: leef als God in Frankrijk!

Vanuit Millau kiezen we de richting Montpellier en komen zo vanzelf weer op de A75 naar Beziers. Dan staan we in dubio, er liggen veel mogelijkheden open. Kiezen we voor de Spaanse zon en slaan we rechtsaf, of wordt het toch de Côte d'Azur. Flaneren met de jetsset langs de boulevard in Saint-Tropez is ook niet te versmaden. Wij checken nog even de weersvoorspelling en gaan gewoon de zon achterna. Dat lijkt ons de beste optie. ●

“Dieven op avontuur met uw camper?”

we know >

94% terugvindkans | Erkend door Aveco | Draadloos Terugvindstelsel | Recovery Service

Alleen al in Nederland verdwijnen gemiddeld 5 campers per week. Vanaf de oprit, parkeerplaats en zelfs vanaf het vakantieadres of de stalling. Minder dan de helft van de gestolen campers wordt teruggevonden.

Een goed terugvindstelsel is daarom een enorm belangrijk onderdeel van uw camperbeveiliging. De Retreever van Moving Intelligence helpt u uw camper terug te vinden. In meer dan

94% van de gevallen lukt dat ook, in heel Europa. Met de recovery service brengen we de camper in de meeste gevallen ook bij u terug.

Verzekerd bij Aveco? Dan heeft u de Retreever al voor €9,05 per maand en kunt u 5 jaar lang zorgeloos op avontuur. En weet u ook waar uw camper is als u er eens niet op uit wilt. Scan de QR-code bovenaan, of neem contact op via **088 99 00000** of **sales@movingintelligence.nl**.

BRUGGINK:

NO-NONSENS MET EEN KWINKSLAG

Stap je binnen bij Bruggink Caravans & Campers in Borculo of Almelo, dan ervaar je direct een no-nonsens cultuur, vrolijk en met een kwinkslag. In dit van oudsher bekende familiebedrijf zijn Twentse gemoedelijkheid en persoonlijke aandacht belangrijk.

Tekst CamperCaKe

Leon Bruggink geeft z'n vijftienvintig medewerkers veel verantwoordelijkheid. Dat ze dat waarderen blijkt uit hun langdurige dienstverbanden. De meeste medewerkers zijn zelf enthousiaste kampeers, zodat ze weten waarover ze praten. Zelf kreeg Leon de liefde voor het kamperen met de paplepel ingegoten, want zijn ouders startten hun recreatiebedrijf al in 1975.

Borculo

De hoofdvestiging is gevestigd in Borculo, waar vijftien medewerkers actief zijn. Hier vind je de caravanafdeling en nieuwe campers van de merken

Carthago en Knaus. Daarnaast staan er gebruikte campers van diverse merken. Er is een grote schadeafdeling, waar de klanten terecht kunnen voor het herstellen van een klein deukje tot het monteren van een nieuw dak of zijwand. Dat regelt het bedrijf onder andere in samenwerking met verzekeraar Aveco.

Almelo

De vestiging in Almelo, met enkel campers, was van oorsprong de thuishaven van Leon Bruggink. Hier stond hij in 2001, na zijn HBO-opleiding autotechniek en commerciële economie, voor het eerst op eigen benen. Tegenwoordig is hij op beide vestigingen te vinden. In Almelo staan de merken Hymer en Bürstner in de showroom, op het grote buitenterrein zijn de gebruikte campers te zien.

Denken in oplossingen

In beide vestigingen werken gespecialiseerde technici in moderne werkplaatsen. Zij doorgronden de problemen van de klanten en lossen die op. Ze stellen er een eer in dat mensen

terugkomen nadat ze goed geholpen zijn. Het bedrijf gelooft sterk in preventief onderhoud, dat voorkomt dat klanten tijdens hun reis voor onvoorziene problemen komen te staan.

Toekomstbeeld

Leon Bruggink ziet de branche veranderen. Zo komt er meer vraag naar gezinscampers, die door de hele familie gebruikt worden. Leon vindt het mooi om jonge mensen met kinderen, op zoek naar een betaalbare camper, te helpen. Een andere trend is de opkomst van 4x4 campers. Stoere alleskunnere, die een nieuwe doelgroep aanspreken. Wat stabiel blijft is de onverminderde populariteit van de buscamper.

Veiligheid

Hoog in het vaandel staat de eigen verantwoordelijkheid van de camperaar, zo promoot Leon vol overtuiging het C-rijbewijs. Want veiligheid gaat boven alles. ●

Bruggink Caravans & Campers

Borculo: Kamerling Onnesstraat 19

tel: +31545271718

Almelo: Windmolen 28

tel: +31546829193

www.brugginkcaravans.nl

ZO REIZEN JOKE EN HENK DE VRIES

Henk (76) en Joke (75) de Vries verblijven als ze niet op pad zijn in een appartement in Kampen.

Henk was vierenvestig jaar actief als timmerman, zodat je wel kunt concluderen dat wat z'n ogen zagen zijn handen maakten. En, met zes kleinkinderen viel er altijd wel iets te knutselen.

Tekst CamperCaKe **Foto's** familie De Vries

Welke camper hebben jullie en waarom die?

We rijden in een Bürstner Merano die ons prima bevalt. Vooral de indeling en de vlakke vloer zijn voor ons de pluspunten.

Wat is jullie favoriete reisbestemming?

's Winters zoeken we graag de zon op, waarbij Andalusië een grote aantrekkingskracht op ons heeft. Rondwalen door

stadjes of fietstochtjes maken, daar genieten we volop van. Net als van de sinaasappelen en een goed glas wijn, want daarvoor ben je in Andalusië ook op de juiste plek. In de zomer zoeken we het een stuk noordelijker en trekt vooral Noorwegen ons. We denken met plezier terug aan de periode dat onze oudste kleinzoon meeging. Mooie bergwandelingen maken of samen met opa een hengeltje uitgooien, een toptijd.

Welke boodschappen gaan mee op reis?

Karnemelk, hagelslag en pindakaas. Tsjja, typisch Nederlands hè.

Reizen jullie alleen of ook met anderen?

Nu altijd samen, maar toen de kleinkinderen nog jonger waren namen we die regelmatig 's zomers mee. Om de beurt twee, onder andere naar Italië, Duitsland en Slovenië. Nadat we in Normandië met twee kleinzonen (toen 8 en 10) veel oorlogsmonumenten hadden bezocht zeiden ze tegen ons: 'we gaan nooit meer oorlogje spelen, want oorlog is niet leuk'. Zo kun je ze toch ook wat meegeven. En, we hebben ze ook enthousiast gemaakt voor het camperen, dat willen ze later ook.

Uit eten of zelf koken?

Volgens Henk ben ik de beste kok, dus vul maar in. Ik mag het schort voor en kokkerellen!

Vrij staan, camperplaats of camping?

Wij verkiezen vrij staan of een camperplek boven een camping. Mede omdat we graag regelmatig verkassen. Vier nachten op dezelfde plek is voor ons echt het maximum. Het leuke van een camperplek is dat je snel een praatje maakt met een medecamperaar.

Snelweg of binnendoor?

Eigenlijk rijden we altijd binnendoor want met een camper heb je nooit haast toch? En passeren we een leuk dorp of stadje, dan parkeren we onze camper gewoon even, want er is onderweg zoveel moois te zien. Als je er maar oog voor hebt.

WIE VOLGT?

TopCamper komt graag in contact met camperaars die in deze rubriek willen vertellen hoe zij gebruikmaken van hun camper. Wil je meedoen?

Stuur een mailtje naar redactie@topcamper.nl met als onderwerp: camperstijl. Wij nemen vervolgens contact op.

Kijken jullie naar tv of naar films?

Geef ons maar een leuk spel, zoals Triominos of Rummikub, daar gaan we 's avonds graag voor aan tafel zitten. Voor de afwisseling kijken we wel eens een film via Netflix.

Hoe is jullie ervaring met Aveco en hebben jullie al eens hulp in moeten roepen?

We camperen nu veertien jaar en onze camper is vanaf het begin naar volle tevredenheid bij Aveco verzekerd. Helaas hebben we wel al twee keer gebruik moeten maken van onze verzekering vanwege inbraak. Dat gebeurde een keer overdag op een drukke camperplek en een keer 's nachts tijdens onze slaap. We werden toen goed geholpen en is alles keurig opgelost. Daarnaast is het magazine TopCamper dat we twee keer per jaar ontvangen een gewaardeerd cadeautje. Leuk dat we er nu een keer zelf inkomen.

Navigatie of wegenkaarten?

Joke is van de navigatie en Henk verdiept zich liever in de routekaarten en dat gaat eigenlijk goed samen. We komen tenminste altijd waar we willen. Zo hopen we nog een aantal jaren op deze manier te blijven genieten. Ons motto is actief blijven zolang we gezond zijn. Luieren doen we wel als we oud zijn! ●

DE POPULARITEIT VAN DE COMPACTE BUSCAMPER

De compacte buscamper, een tot camper omgebouwde bestelwagen, is de laatste jaren enorm in populariteit gestegen. Steeds meer fabrikanten komen met een dergelijke camper op de markt. In Peñíscola (Spanje) opende de Triganogroep in 2022 een compleet nieuwe fabriek voor de fabricage van compacte buscampers.

Tekst CamperCake

Compacte buscampers kun je zien als de kleine variant op de 'gewone' buscamper. Ze beschikken over bijna alle vakantiebehoeften, zoals een koelkast, een keukentje en een bed. Een toilet ontbreekt echter vaak in deze campers. Er is natuurlijk weinig leefruimte en ook zijn de afmetingen van het bed aan de krappe kant, al is er bijna altijd een hefbed gemonteerd voor extra slaapplekken. In veel gevallen moet je voor de nacht flink schuiven met de inventaris en soms zelfs uitstappen om de ombouw voor elkaar te krijgen. Wel zijn de twee voorstoelen draaibaar, zodat er in de leefruimte twee comfortabele zitplaatsen aanwezig zijn wanneer je niet rijdt.

Geschied als dagelijkse auto

Tegenover de beperkte binnenruimte van het camperbusje staat een aantal voordelen. Het rijdt namelijk als een normale gezinsauto. Hij past in elk parkeervak, manoeuvreert

door de smalste straatjes, kan in parkeergarages komen, heeft een lager brandstofverbruik, valt in hetzelfde tarief als personenauto's op tolwegen en veerboten, is stiller, hobbelt minder en is daardoor uitstekend bruikbaar als dagelijkse auto. Ook zijn deze compacte campers geschikt om elektrisch te gaan rijden. Het bedrijf Tonke uit Terheijden bouwt bijvoorbeeld de elektrische Mercedes EQV en de ID.Buzz van Volkswagen om tot praktische eigentijdse campers. Ook zijn er hybride-uitvoeringen beschikbaar. Voor deze manier van kamperen wordt een gouden toekomst voorzien.

Moeder aller campers

De Volkswagen California is de 'moeder aller campers': al in 1957 startte Volkswagen de productie hiervan bij Westfalia in Rheda-Wiedenbrück. Er ontstond direct veel vraag naar deze compacte T1, die was voorzien van een keuken, opklapbank en schuifdeur.

VW California t6-1.

VW t2.

VW Joker met vast dak.

Uiteindelijk zijn er zo'n 25.000 van deze 'Bulli's' gebouwd. De huidige California 6.1 wordt gebouwd bij Volkswagen in Hannover en is leverbaar in drie luxe-uitvoeringen: Beach, Coast en Ocean. Inmiddels zijn er meer dan 200.000 VW's California gebouwd door Volkswagen. Westfalia bouwt nog steeds veel Volkswagens om tot camper onder hun eigen naam en maakt daarnaast ook de Nugget buscamper, voor Ford. Op dit moment wordt de Nugget gebouwd op een Ford Transit Custom. Het voertuig is verkrijgbaar in een hoogdak-uitvoering of met een hefbed. De Plus-uitvoering van de Nugget heeft zelfs een toilet aanboord. Westfalia is gespecialiseerd in het bouwen van compacte campers. Niet alleen voor Ford, want voor Mercedes wordt de Marco Polo geproduceerd.

Klaar voor het kampeerseizoen?

Met Isabella krijg je extra leefruimte, beschutting en comfort bij je kampeerauto. Kijk op onze website voor het uitgebreide aanbod van tenten, luifels, windschermen, meubels en nog veel meer!
www.isabella.nl

BUDDY LUIFELTENT

VENTURA AIR DOVE

ASA

LEVO COSY CORNER
EN WINDSCHERM

Grote vraag naar compacte wagens

Ook de ontwerpers van de Hymer Groep zijn zich bewust van de grote vraag naar compacte buscampers. Bürstner heeft met de Copa op de Ford Transit Custom een zogenaamde Urban camper in het programma. Bij Dethleffs is er de Globevan op Ford Custom in twee varianten en de Globevan op een Fiat Ulysse basis. En Crosscamp bouwt de Flex en de Lite op basis van een Opel Zafira.

Bij het Trigano-concern is er de Karmann. Daar zien we de Duncan die op Ford Transit Custom wordt gebouwd in twee varianten, de 495 en een iets langere variant, de 545. De laatste heeft een toiletmogelijkheid achterin. Panama is een nieuw merk van de Trigano-groep met compacte buscampers die in Spanje worden gebouwd bij Benimar: de Urban (twee versies) gebaseerd op een Peugeot en daarnaast de Peak op Ford Custom (drie varianten).

Ford en Citroën

Bij Dreamer, net als Westfalia onderdeel van de Rapido-groep, zie je in de Select-serie de Cap Coast (lengte 4.97 meter) en

de Cap Land (5.34 meter), met een toilet achterin. Binnenkort komt daar de City Camp bij, door Westfalia ontwikkeld en gebouwd op een Ford Custom met een lengte van 5.05 meter. Hij komt in twee indelingen beschikbaar, waarvan een versie met toilet en douche.

Het automerk Citroën lanceert een compacte buscamper, type Holiday, op basis van de Berlingo 2CV Fourgonnette. De carrosserie van deze wagen is ontworpen door de Italiaanse carrosseriebouwer Caselani en heeft een wondermooi retro-uiteerlijk. Deze Holiday is vanaf begin 2024 te bestellen bij de Citroën-dealer.

Ook bij het populaire buscampermerk Pössl zien we compacte buscampervarianten: de Vanster en de Campster, gebouwd op een Citroën Space Tourer of een Peugeot Traveller. De Vanster is tevens verkrijgbaar in een elektrische uitvoering, op basis van de Citroën e-Space Tourer. Voor de Vanstar en Campstar is de Mercedes Vito Tourer als basisvoertuig gebruikt.

En dan zijn er nog de diverse inbouwbedrijven die een compacte bestelwagen naar eigen wens ombouwen naar een camper.

Bürstner Copa.

Toekomst

In Europa komen steeds meer steden met emissievrije zones. Met een elektrisch of hybride aangedreven compacte camper blijft het mogelijk steden te bezoeken. Op dit moment is er nog relatief weinig keuze in elektrische bussen geschikt voor ombouw tot camper maar dat verandert in rap tempo. Fabrikanten schakelen al een tijdje een versnelling hoger in hun productie naar volledig elektrische wagens. Voorbeelden hierin zijn Mercedes en Volkswagen en onder andere Stellantis zal zeker niet achterblijven. Dit betekent verandering van basisvoertuigen, waarmee de camperbouwers aan de slag moeten. Zodoende kunnen we komende jaren legio innovatieve compacte campers begroeten. ●

Tonke EQV.

Pössl VanStar.

Citroën in retro uitvoering.

ERIBA VIERT COMEBACK: CAMPER GEBASEERD OP EEN VOLKSWAGEN CRAFTER

Eriba, het legendarische merk van de Erwin Hymer Group is terug als camperfabrikant. Met een zes meter lang model op een VW Crafter begint de terugkeer op de campermarkt. Een tweekleurig buitendesign, een eigentijds interieur, zo gaat Eriba de kampeerautobus liefhebber lokken.

Tekst CamperCaKe

Vooraf de buitenkleuren van de Eriba 600 zijn indrukwekkend: Deep Ocean, Cherry Red of Metallic Indium Grey. Daarmee maak je wel de blits! Het interieur is warm, sfeervol én ruimtelijk. Zo zijn het keukenblok, de ombouw van de bank en het bed in de kleur Deep Ocean. Een fraaie combinatie, deze blauwe tint samen met het houtdecor Tiberino.

De indeling van deze Eriba Car 600 is de gebruikelijke bij buscampers. Een dinettebank, twee comfortabele voorstoelen met daartussen een tafel. Deze kun je vergroten tot bij de passagiersstoel. Het compacte keukenblok heeft een kleine spoelbak en een tweepits gasstel. Vooral het houten aanrechtblad staat chique. Leuk idee is de open kast boven de keuken, maar in de praktijk nogal onpraktisch. Wat erin staat

moet voor het reizen wel even achter slot verdwijnen. Het bed is riant, 136 centimeter breed en maar liefst twee meter lang. Waarbij de drie matrassdelen op verende schijven liggen, dit staat garant voor een goede nachtrust.

De Eriba Car 600 komt uit een nieuwe fabriek van de Erwin Hymer Group in Polen, hier worden meerdere Hymer merken geproduceerd. Dat Eriba voor de VW als basis kiest is begrijpelijk omdat ze niet willen concurreren met de Fiat- en Mercedes modellen van het merk Hymer.

In de loop van voorjaar 2024 start de productie en kun je vervolgens kiezen tussen twee motorvarianten (140 en 177 pk) voor de VW Crafter. Ook is er keuze tussen de handgeschakelde transmissie en de aan te bevelen achttraps automaat.

De Eriba Car 600 is 5,99 meter lang, 2,07 meter breed, 2,67 meter hoog met een ledig gewicht van 2819 kg. De prijs begint bij € 95.940,00 maar zal met een aantal extra's snel oplopen. ●

Meteen op pad met een nieuwe **Volkswagen California?**

Niet eerder zo aantrekkelijk!

- Voorraadkorting € 9.000
- 4 jaar gratis onderhoud en garantie
- Meteen rijden

Stap in een nieuwe Volkswagen California 6.1 en ervaar ultieme vrijheid vanaf de eerste kilometer. Comfortabel cruisend over de mooiste wegen en moeiteloos manoeuvrerend door historische binnensteden. Bij aankomst op uw bestemming bent u in enkele minuten klaar voor een drankje. Met alle accommodatie aan boord voor vier reizigers. Waar u ook bent, u voelt zich altijd thuis.

Enige officiële dealer van Volkswagen Campers in Nederland

**Volkswagen
Campercentrum**

Basicweg 5 a-c, 3821 BR Amersfoort
+31 (0)33 453 08 82
info@vwcampers.nl
www.volkswagencampercentrum.nl
www.vwcampershop.nl

Aveco

verzekeringen

De beste camperverzekering Voor een zorgeloze reis

- Unieke nieuwwaarderegeling met 10 jaar zekerheid voor nieuwe campers
- Repatriëring van de camper bij ziekte standaard meeverzekerd
- Vervangende Nederlandse camper bij schade en pech
- Professionele reparatie en snelle schadeafhandeling
- Uniek netwerk met meer dan 120 samenwerkende bedrijven

